

ÁLIT UM
ÚTBÚGVINGARSKIPAN
INNAN
TØKNILIGAR ÚTBÚGVINGAR

(endurskoðað útgáva)^{x)}

X) 12,3,33

F O R M Å L I
=====

Hetta álit um tøknilar útbúgvingar er lagt til rættis og skipað av Landsskúlafyrisitingini.

Álitið er ein endurskoðað útgáva av álitinum um útbúgvingar innan tøkni, sum Landsskúlafyrisitingin lat úr hondum í juli mánaði 1991.

Útgávan er eitt sindur ørvísi skipað. Ein dagføring og tillaging er farin fram í samsvari við lögtingsslögina um støðisútbúgvingina innan tøkni, sum var samtykt á vári 1992, umframt at ein táttur í álitinum viðger tær tøkniliðu ástøðisútbúgvingarnar.

Tað er neyðugt at endurskoða verandi tøkniliðu útbúgvingar við atlini at gera eina føroyska skipan, sum nøktar yrkisførleikan til føroyska vinnulívið, nøktar krøvini til eina alment mennandi ungdómsútbúgving, at gera eina skipan, sum samsvarar við útbúgvingarstøðið í londunum uttan um okkum.

Við tí í hyggju at dagføra tær tøkniliðu yrkisútbúgvingarnar og at skipa verkligar og ástøðiligar útbúgvingar innan tøkni, verður við hesum hetta álit latið úr hondum.

Í desember mánaði 1992
Landsskúlafyrisitingin

Evnisyvirlit:

Formæli	síða	2
Inngangur	-	4
Lógarheimild	-	5
Útbúgvingarmyndil	-	6
1. táttur: Støðisútbúgvingin	-	7
T1, T2 og T3	-	7-8
2. táttur: Yrkisútbúgvingin		
Partsskipan	-	9
Skeiðsskipan	-	11
Lærugreinaskipan	-	13
Verkligur partur og sáttmálaskipan ..	-	15
Samskipan og samstarv	-	16
Ráðsskipan	-	17
3. táttur: Ástøðisútbúgvingin		
Hægri tøkniling útbúgving	-	18
4. táttur:		
Tilrend o.a.	-	19
Eftirmæli	-	21
Fylgiskjøl o.a. (1, 2, 3 og 4)	-	22-29

Ískoyti:

- a) Lög um støðisútbúgving innan tøkni (grønur partur)
  - b) Uppskot til lög um tøknilar
yrkisútbúgvingar og viðmerkingar
til lógaruppskotið .....
  - c) Uppskot til lög um hægri tøkni-
liga útbúgving og viðmerkingar
til lógaruppskotið .....
- (bláur partur)
- (gráur partur)

INNGANGUR

Álitið fatar í høvuðsheitum um sjálvan karmin um útbúgvingarnar. Harumframt eru nakrar metingar um tilrend o.a.

Álitið er somuleiðis ein sjálvstøðugur partur í viðgerðini av einari h e i l d a r æ t l a n við atliti at öllum miðnáms-útbúgvingum.

Nágreiniligar reglur um innihaldið í útbúgvingunum verða ikki viðgjørðar her. Tær verða partar av teimum uppgávum, sum ráoskipanin fer at hava við atliti at innihaldinum í útbúgvingunum.

Innihaldið í nýggju útgávuni er skipað soleiðis, at

1. táttur viðger støðisútbúgvingina (síða 7)
2. táttur viðger yrkisútbúgvingarnar (síða 9)
3. táttur viðger ástøðisútbúgvingina (síða 18)
4. táttur viðger metingar um tilrend o.a. (síða 19)

Miðað eigur at verða ímóti at geva útbúgvingunum tað innihald, sum svarar til m.a. tey krøv, sum nútíðar tøknifrøðin setur, samstundis sum tær skulu nøkta krøvini um eina alment mennandi útbúgving.

Harumframt verður miðað ímóti at nøkta krøvini, sum sett verða um upptøku til framhaldslestur eftir grundútbúgvingina, og at laga skipanina til tað føroyska samfelagið eins og miðað verður ímóti, at tær skulu kunna verða samskipaðar við tær útbúgvingar, sum annars finnast herheima.

Uppskot hava áður verið frammi um at broyta ella dagføra hesar útbúgvingar. Nevnast kann m.a. "gula álitið" frá 1968, "bláa álitið" frá 1974 og "álitið um miðnámsútbúgvingar" frá 1985. Somuleiðis kann verða nevnt, at uppskot um útbúgving innan tøkni, samsvarandi hesum áliti, varð samtykt av Landsskúlaráðnum í fjør. Ístaðin varð ein partur av uppskotinum, nevnliga lógin um støðisútbúgvingina, løgd fyri løgtingið og samtykt.

Krøvini um broytingar hava ongantíð verið størri enn nú, og er tað í tøkum tíma, at hesar útbúgvingar verða dagførðar, og at tær fáa ein dyggan karm at virka undir samstundis sum skipað verður fyri at skapa fortreytir fyri ørum tøkniligum útbúgvingum herheima - bæði verkligum og ástøðiligum.

LÓGARHEIMILDIN

Heimildin hjá tøkniligu skúlunum í Føroyum síðan 1964 hevur verið í danskari lög frá 4. juni 1964, sum 3. november 1965 varð sett í gildi í Føroyum í fyriskipan um "Godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler, maskinmester- og maskinistskoler og tilskud m.v. til disse skoler".

Í 1979 varð nýggj fólkatingslög (rammulög), lög nr. 54 frá 14. februar 1979 um "Lov for Færøerne om handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistskoler", sett í gildi.

Henda lög hevði ta við sær, at góðkenningen av skúlunum og heimildin at áseta reglur um innihaldið og vavið í undirvísingini og skipan av henni, varð løgd til føroyskar mynduleikar.

Løgtingslógin um lærlingaviðurskifti, nr. 29 frá 12. okt. 1954, er lög um umsiting av viðurskiftum millum lærumeistara og lærling, skipan av sveinaroyndum, eftirlit við sveinaroyndum o.a., sum eitt læruráð er heimilað at umsita, og sum sbr. §12, 2. stk. í nevndu lög, er ráðgevandi hjá landsstýrinum í málum viðvíkjandi arbeiðsviðurskiftum innan handverk o.a. og hevur eftirlit á hesum umráðum í tann mun, sum tað verður álagt tí av landsstýrinum.

Løgtingslógin um støðisútbúgving innan tøkni, nr. 47 frá 28. apríl 1992, er lög um felags støði undir øllum tøkniligum yrkis-, verkligum- og ástøðiligum útbúgvingum og verður sbr. §4 í nevndu lög skipað í fakóki og í eindir við atliti at lúka upptøkukrøvini til hesar og aðrar framhaldandi útbúgvingar.

Landsskúlafyrisingin er av teirri áskoðan, at vit eiga at skipa okkara yrkisútbúgvingar við fyrimynd í donsku yrkisútbúgvingunum, sum komu í gildi 1. januar 1991 og hægri tøkniliga útbúgving, sum kom í gildi 13. juni 1990, m.a. av tí at hesar verða mettar at verða á einum dyggum støði, og av tí at ávisir fyrimunir eru, tá ið talan er um lesiætlanir, undirvísingartilfar, próvtøkur o.a., og at skipa tær verkligu útbúgvingarnar í samsvari við neyðug krøv til ávisar framhaldandi útbúgvingar.

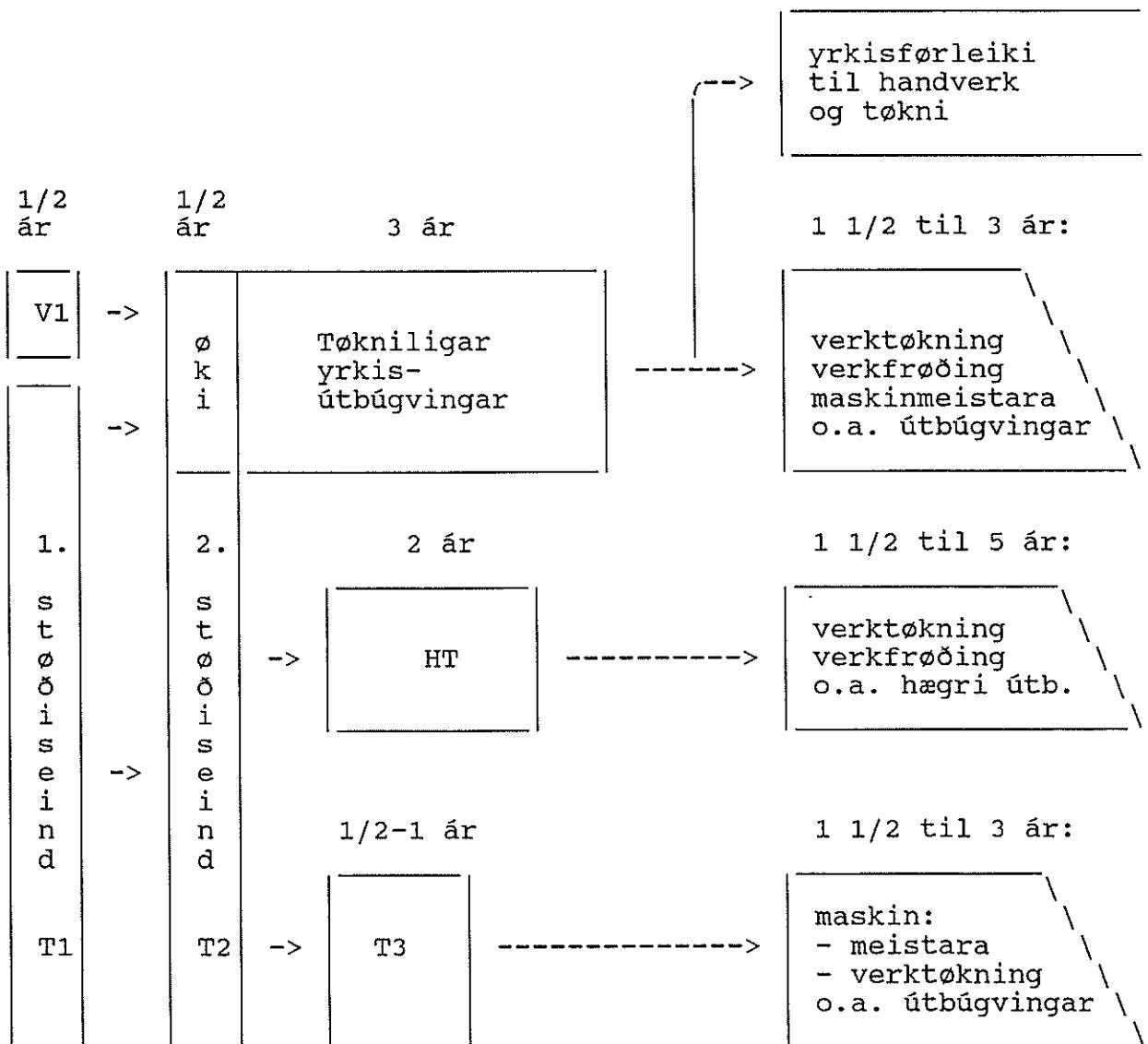
Aðalmálið hevur tó verið, at álitið tekur støði í okkara samfelagi og at hesar útbúgvingar og útbúgvingarskipanir sum heild eiga at verða heimilaðar í føroyskari lóggávu.

Lógin um støðisútbúgvingina er samtykt, og undirvísingin byrjað. Miðað eigur at verða ímóti at fáa samtykt lög um tøkniligar yrkis- og ástøðisútbúgvingar eins og lög um yrkisskúlar við støði í omanfyri nevndu fólkatingslög (rammulögini) frá 14. februar 1979.

ÚTBÚGVINGARMYNDIL

Sbr. myndilin niðanfyri sæst hvussu næmingur annaðhvört kann byrja tøkniliga yrkisútbúgvning í verkligum skeiði við útbúgvingsarsáttmála (V1) og síðani skifta millum verkliga lærðu í vinnuni og undirvising í skúla, ella at byrja í 1. støðiseind (T1) og síðan halda fram í 2. støðiseind ella í økispartinum, sum hesin skúlapartur nevnist í yrkisútbúgvningunum. Næmingur, sum aftaná at hava lokið 2. støðiseind ella økispartin, kann bert halda fram í einari yrkisútbúgvning um sáttmáli er fingin til vega. Eftir 2. støðiseind kann næmingur eisini sökja um at koma á hægri tøkniliga útbúgvning (HT) ella á verkskúlan (T3). Longst til høgru sæst, hvørjar yrkis- ella lestrarførleikar nevndu útbúgvningar veita.

1. táttur

STØDISÚTBÚGVINGIN

Løgtingslög nr. 47 frá 28. apríl 1992, um støðisútbúgvning innan tøkni við gildi frá 1. august 1992, byrjaði á tøkniliðu skúlunum í august í ár.

Sbr. §4 í nevndu lög er støðisútbúgvningin skipað í eindum, sum hvør er upp á 1/2 ár, við atliti at lúka krövini um upptøku til framhaldandi útbúgvning.

Sbr. myndilin fatar støðisútbúgvningin til tøkniliðu yrkisútbúgvningarnar bert um 1. støðiseind, meðan støðisútbúgvningin til hægri tøkniliða útbúgvning fatar um 1. og 2 støðiseind.

Seinasti parturin av støðisútbúgvningini er ein verkskúli í upp til 1 ár.

Sbr. §6 verða lesiætlanirnar staðfestar av Landsskúlafyrisitingini við støði í teimum av Landsskúlaráðnum góðkendu leiðbeinandi lesiætlanunum.

Tær ítøkiligu lesiætlanirnar verða, við støði í teimum leiðbeinandi lesiætlanunum, gjörðar av einari lesiætlanarnevnd, sett av landsskúlastjóranum.

Fyri at verða tikin upp til støðisútbúgvningina, skal næmingur hava tikið fráfaringarroynd fólkaskúlans (9. flokk).

Hevur næmingur lokið ein part av støðisútbúgvningini frammanundan ella á annan hátt nomið tann kravda kunnleika, fatar útbúgvningin bert um tann vantandi partin av støðisútbúgvningini, meðan næmingur við serligum fortreytum kann sleppa undan þortum av undirvísingini.

Fyri at verða tikin upp til 3. støðiseind skal næmingur hava tikið 1. og 2. støðiseind. Næmingur, sum frammanundan hevur eina gymnasiala útbúgvning, kann tó sleppa undan 1. og 2. støðiseind.

Samsvarandi §1 skal støðisútbúgvningin menna tann einstaka næmingin persónliga til samfelagsvitsku, menna lestrarhegnið og veita støði undir framhaldandi útbúgvning.

Harumframt skal útbúgvningin veita næminginum grundleggjandi kunning og innlit í eitt ella fleiri fakóki, eins og hon skal geva næminginum holla verk- og útbúgvningarvegleiðing.

Í 1. støðiseind verður undirvíst í almennum støðislærugreinum og yrkislærugreinum. Harumframt verður veitt næminginum verkunning og útbúgvningarvegleiðing.

Í 2. støðiseind verður undirvíst í almennum støðislærugreinum, kravdum støðislærugreinum, yrkislærugreinum og vallærugreinum. Kravdar støðislærugreinir kunnu ístaðin takast sum almennar støðislærugreinirnar, og vallærugreinirnar takast sum kravdar støðislærugreinir ella yrkislærugreinir. Undirvísingin í kravdum støðislærugreinum kann samskipast millum útbúgvningarnar.

Undirvísingin í 2. støðiseind eigur partvíð (um 1/6) at verða skipað sum projekt-orienterað undirvísing.

Býtið millum teir 4 høvuðslærugreinabólkarnar í støðisútbúgv-
ingini er áleið henda:

1. støðiseind (íalt 630 tímar = 18 vikur á 35 tímar):	
yrkislærugreinir	um 3/6 ella 315 tímar
almennar støðislærugreinir	um 2/6 ella 210 tímar
verkkunning/vegleiðing	um 1/6 ella 105 tímar
2. støðiseind (íalt 770 tímar = 22 vikur á 35 tímar):	
yrkislærugreinir	um 2/6 ella 255 tímar
almennar/kravdar støðislærugr.	um 3/6 ella 385 tímar
vallærugr. (støðis-/yrkislærugr.)	um 1/6 ella 130 tímar
3. støðiseind: - sí niðast	

Yrkislærugreinirnar fata um grundleggjandi verkliga og lutvist
ástøðiliga undirvísing innan eitt ella fleiri faköki.

Almennu støðislærugreinirnar, sum verða tiknar yvir 1. og 2.
støðiseind og sum enda við almennari próvtøku við endan á 2.
støðiseind og tær kravdu støðislærugreinirnar, sum verða tengdar
at teimum ávisu útbúgvingunum í 2. støðiseind, eru vanliga slikar,
sum undirvist verður í í teimum framhaldandi útbúgvingunum, so sum
støddfroði, alis- og evnafrøði, teldufrøði og mál.

Almennu støðislærugreinirnar eru á sama støði og við somu tínum
sum til víðkaðu fráfaringarroymd fólkaskúlans, meðan tær kravdu
støðislærugreinirnar eru á sama støði sum til víðkaðu fráfaringar-
roymd fólkaskúlans, men hava einans helmingin av tímatalinum
(sí eisini niðast á síðu 14 um T-støði).

Vallærugreinir og almennar støðislærugreinir skulu miða ímóti at
lúka krövni um upptøku til framhaldandi útbúgving, meðan kravdar
støðislærugreinir skulu menna tann faklıga kunnleikan.

3. støðiseind (T3) er ein víðkað støðisútbúgving í upp til 1 ár,
skipað sum ein verkskúli samsvarandi lógin og leiðbeinandi lesi-
iætlanum um støðisútbúgvingina og samsvarandi einari av Lands-
skúlafyrisingini frammanundan staðfestari lesiætlan.

Við atliti til upptøku til 1. árs royndina til maskinmeistara
(ella maskin-verktökning), verður T3 skipað sum ein 1-ára
maskin-tøkniligur verkskúli, smb. kunngerð landsstýrisins frá
14. september 1992 um maskinmeistaraútbúgving.

Fyri at kunna halda fram við maskinmeistaraútbúgvingini, er
neyðugt at taka 18 mánaða verkskeið. Næmingur, sum hevur tikið
T3, kann eisini fyrst taka 18 mánaða verkskeið og síðani verða
tikin upp til 3 ára maskinmeistaraútbúgving, ella eftir 12 mánaða
verkskeið verða tikin upp til maskin-verktökninga-útbúgving.
Í høvuðsheitum fatar 5/6 av frálæruni á verkskúlunum um verkligar
lærugreinir, meðan tann ástøðiliga frálærar fatar um 1/6.

Harumframt kann T3 skipast sum ein 1-ára verkskúli innan el-
tøkni, byggi-tøkni og tilfongis-tøkni, ella skipast sum ein
stytri ella longri verkskúli (upp til 1 ár) innan tænastur,
ídnað, økni o.a.

Næmingar fáa prógv fyri hvørja loknað støðiseind (eindarprógv),
herundir fyri loknan verkskúla.

2. tåttur

TØKNILIGAR YRKISÚTBÚGVINGAR

PARTSSKIPAN

Sambært myndilin á síðu 6, skal tann, sum verður tikið upp til økispartin í einari tøkniligari yrkisútbúgving, annaðhvört hava tikið 1. støðiseindina ella 1. skeiðið av verkligari læru sambært útbúgvingarsáttmála.

Tann, sum er byrjaður á skúla við ongum útbúgvingarsáttmála, skal hava fingið sáttmála til vega, áðrenn viðkomandi byrjar í verkligari læru.

Útbúgvingarnar verða skipaðar í bólkar og í partar í ein økis-part, ein yrkispart, ein greinapart og ein sergreinapart.

Økini kunnu t.d. verða:

- * eitt metal-øki
- * eitt træ-øki
- * eitt el-øki
- * eitt tænastu-øki
- * eitt atstøðu-øki

Hvørt øki er býtt upp í eitt ella fleiri yrki.

Yrkini innan metal-økið kunnu t.d. verða:

- * eitt smiðju-yrki
- * eitt mekaniskt-yrki
- * eitt auto-yrki

Hvørt yrki er býtt upp í eina ella fleiri greinir.

Greinirnar innan el-yrkið kunna t.d. verða:

- * ein installations-grein
- * ein automatikk-grein
- * ein elektronikk-grein
- * ein teldutøkni-grein

Í sergreinapartinum verður hvør grein (útbúgving) býtt upp í sergreinir. T.d. kann ein lærlingur, sum hevur elektronikk-útbúgving annaðhvört taka sergreinina elektronik-mekanikari, radio-mekanikari ella skrivstovutóla-mekanikari.

Hvørjar útbúgvingar verða settar á stovn í Føroyum og hvussu tær verða skipaðar í øki, yrki, greinir og sergreinir, verður í mun til næmingagrundargrundarlagið o.a. (sí uppskot hesum viðvíkjandi í fylgiskjali 4 á síðu 25-29).

Myndilin niðanfyri er dömi um, hvussu auto-yrkið, sum er eitt av yrkjunum í metaløkinum, verður skipað í 5 greinir, sum, vanliga í seinastu skúlaskeiðunum, føra til 11 ymiskar sergreininir. Viðmerkjast skal, at skeiðslongdirnar í útbúgvingunum eftir økispartin eru ymiskar, so sum nevnt er á síðu 11 og 12.

Sí eisini á síðu 16 og í fylgiskjölunum á síðunum 25-29 uppskot um, hvørjar útbúgvingar og hvørjir útbúgvingarparter kunnu verða skipaðir í Føroyum.

økis-partur	yrkis-partur	greina-partur	sergr.-partur	sergreina-heiti:
				>>> automekanikari
				>>> autoelektromek.
m e t a l	a u t o			>>> lastbilmekanikari
				>>> landbr.mask.mek.
				>>> entrepr.mask.mek.
				>>> traktormekanikari
ø k i ð	y r k i ð			>>> karrossarísmiður
				>>> motorsúkkumek.
				>>> súkkumekanikari
				>>> prutlmekanikari
				>>> flúgvimekanikari

SKEIÐSSKIPANIN

Skúlaskeiðið í økispartinum í yrkisútbúgvingunum er 20 vikur. Skúlaskeiðini í ávikavist yrkis-, greina- og sergreinapartinum eru ymisk, eins og samlaða skúlatíðin eisini kann verða ymisk. Tó verður mælt til, at skúlaskeiðini eftir økispartin verða 10 vikur hvort.

Í høvuðsheitum kann sigast, at samlaða skúlatíðin í útbúgvingum við langari skúlagongd er umleið 60 vikur og í útbúgvingum við stuttari skúlagongd umleið 40 vikur. Hetta er í báðum fórum umframt 1. støðiseind.

Í miðal er skúlagongdin sostatt umleið 50 vikur svarandi til umleið 2.000 tímar.

Myndil av samlaðu skúlapörtunum innan yrki við langari, miðal ella stuttari skúlagongd (í vikum) eftir 1. støðiseind:

	økis-partur	yrkis-, greina- og sergreinapartur	skúla-vikur íalt
lang:		40	60
miðal:	20	V 30	50
stutt:		20	40

Viðmerkjast skal, at verkligu partarnir - umframt at verða áörenn økispartin, um næmingur byrjar yrkisútbúgving í læruplássi, og verkligi parturin eftir økispartin (V) - eisini eru í ávísum bilum inni í yrkis-, greina- og sergreinapörtunum.

Sergreinaparturin (specialiseringin) er við hesi skipan lagdur í seinasta endan á útbúgvingini og skapar sostatt möguleikar fyri at nøkta eina tillaging til tann tørv, sum yrkið og vinnan til eina og hvørja tíð seta til útbúgvið fólk og gevur harumframt tí einstaka möguleika at tillaga seg til nevnda tørv.

Taka vit bilsmiðin sum dömi, so fer lærlingur eftir verandi skipan í læru sum bilsmiður (persónbila-mekanikari). Hann ger sáttmála við meistara, sum hevur bilverkstað, og luttekur við ávísum millumbilum á skeiðum á tøkniligum skúla. Hesi skúlaskeið eru einans innan sergreinina persónbila-mekanikari.

Tó skal viðmerkjast her, at í Føroyum hevur 1. skeiðið í metal-økinum verið skipað við einum forskúla (samanber økispart) upp á 10 vikur.

Taka vit ístaðin hetta áltið til nýggju skipanina sum dömi, verða skúlaskeiðini skipað á tann hátt, at næmingurin/lærlingurin í økispartinum (20 vikur) fær eina breiða undirvísing innan eitt øki, í hesum fórinum einum metal-øki (smb. metalforskúlan). Í yrkispartinum fatar undirvísingin um öll akfør, so sum persón- og lastbilar, traktorar, súkkjur, flogfør o.o. Í greinapartinum byrjar lærlingurin ta endaligu útbúgvingina sum auto-/autoelektromekanikari, meðan hann í sergreinapartinum fær sergreinaundirvísing sum auto-mekanikari.

Á henda hátt er tað skjótari og bíligari at verða umskúlaður um neyðugt. T.d. um ein hevur sergreinina persónbila-mekanikari og seinni velur sergreinina auto-elektromekanikari, so verður bert neyðugt at taka skúlapartin (og möguligar verkligar partar) í tí sergreinini. Um ein ístaðin velur lastbil sum sergrein, so skal viðkomandi taka greinapartin innan tung akfør + sergreinapartin (og möguligar verkligar partar) í sergreinini lastbila-mekanikari.

Niðan fyri sæst, hvussu skúlatíðin sbr. áltið vanliga verður skipað (í vikum) í nevndu útbúgvingum. Mælt verður til at skipa skeiðini í Føroyum, so sum vikutalið í klombrum vísir. Samlaða vikutalið er tó tað sama.

økis-partur	yrkis-partur	greina-partur	sergr.-partur	vikur tils.	sergreina-heiti
20	5 (10)	5	15 (10)	45	húsasmiður
20	10	10	10	50	stálskipasmiður
20	10	10		40	skipabygn. arb.
20	10	10	10	50	vvs-rørsmiður
20	10	5 (10)	15 (10)	50	maskinsmiður
20	10	5 (10)	15 (10)	50	persónbilasmiður
20	10	15	10	55	bygn.elektrikari
20	10	10	20	60	hárfríðkari
		20	15	55	atstøðari

LÆRUGREINASKIPANIN

Sum nevnt, so fatar nýggja skipanin í fyrsta partinum um eitt breitt øki. Harumframt fatar skipanin um ein nógv störri part av almennum lærugreinum.

Undirvísingin í teimum ástøðiligu lærugreinunum eigur í mesta möguliga mun at fara fram við atliti at teirri fakligu og verkligu frálæruni.

Undirvísingin verður greinað í hesar 4 høvuðs-lærugreinabólkar:

1. Støðislærugreinirnar fata um 2/6 av samlaðu undirvísingini, og skulu tryggja næminginum eina almenna útbúgving - t.v.s. styrkja eina persónliga búning og veita vitan um samfelagið og geva lestrarførleika til eftir- og víðari útbúgving.

Støðislærugreinirnar kunnu bólkast upp í:

- a) almennar støðislærugreinir, sum í høvuðsheitum verða tiknar í 1. støðiseind og í økispartinum, og sum skulu geva útbúgvingini eitt alment støði og harumframt geva førleika til framhaldandi útbúgving,
- b) kravdar støðislærugreinir, sum verða tengdar til tær ávisu útbúgvingarnar, og sum yrkisnevndirnar gera samtykt um.

Valið av støðislærugreinum eigur sostatt at mynda heildina í einari útbúgving, sum í einum fakligum høpi skal tryggja ta fakliga innlitið, ta persónligu menningina, samfelagskunnleikastøðið og lestrarførleikan.

2. Yrkislærugreinirnar fata um 2/6 av samlaðu undirvísingini Tað fakliga innihaldið skal í høvuðsheitum verða soleiðis skipað, at tað samsvarar við yrkis- og fakkunnleikakrøvini og við menningina í vinnuni og samfelagnum.

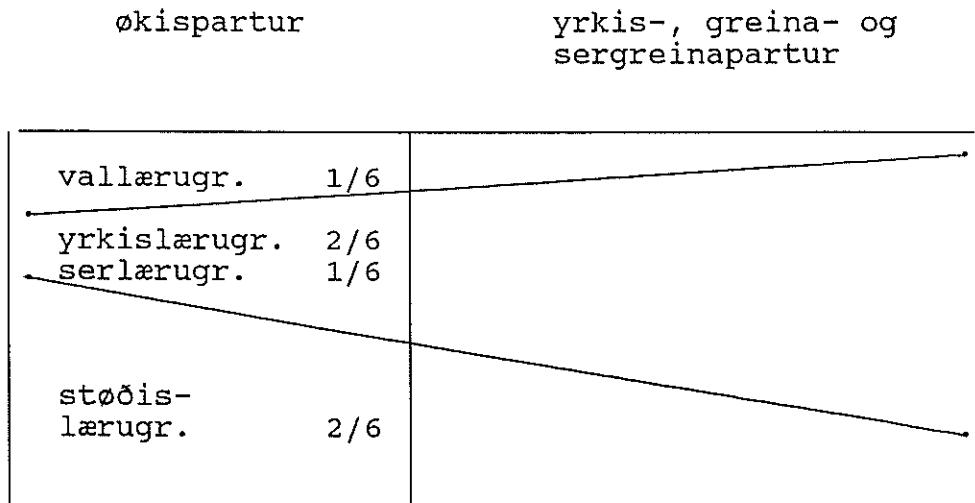
3. Serlærugreinirnar fata um 1/6 av samlaðu undirvísingini í framhaldi av yrkislærugreinunum, t.v.s. at lærlingur, vanliga í seinastu skúlaskeiðunum, fær sergreinaundirvísing í valdari sergrein.

4. Vallærugreinirnar fata um 1/6 av samlaðu undirvísingini. Næmingur kann velja vallærugrein við støði í ymiskum fortreytum, t.d. av persónligum áhuga ella við víðari útbúgving í huga. Talan kann verða um lærugreinir, sum ikki verða givnar sum almennar ella kravdar støðislærugreinir.

Næmingur, sum hevur tikið 1. støðiseind, kann halda fram í einari almennari støðislærugrein ístaðin fyrir at halda fram við somu kravdu støðislærugrein í økispartinum og take aðrar kravdar støðislærugreinir ella yrkislærugreinir í økispartinum ístaðin fyrir vallærugreinir. Undirvísingin í kravdum støðislærugreinum kann verða samskipað millum útbúgvingarnar.

Er næmingagrundarlagið lítið, verða valmöguleikarnir helst skerdir. Hinvegin átti einki at verið til hindurs fyrir, at næmingur tók vallærugreinir á óðrum skúla, um eitt samstarv varð skipað við aðrar skúlar um eina vallærugreinaskipan, eitt nú við Handilsskúlan, Fiskivinnuskúlan ella aðrar skúlar.

Á myndlinum niðanfyri sæst, hvussu lutfallið í lærugreinabýtinum verður broytt, so hvort sum útbúgvingin fer fram:

Tær almennu støðislærugreinirnar eru sonevndar T-lærugreinir (T = tøkni, smb. HT = hægri tøkni á síðu 18), sum eru á sama støði og hava sama tímatal sum undirvísingin til víðkaðu fráfaringarroynd fólkaskúlans, meðan tær kravdu støðislærugreinirnar, sum eru tengdar til tær ávísu útbúgvingarnar, eisini eru á sama støði sum undirvísingin til víðkaðu fráfaringarroynd fólkaskúlans, men hava einans helmingin av tímatalinum.

Í fylgiskjali 3 (s. 24) verður víst dömi um, hvørjar lærugreinir innganga í ávísa útbúgving í skúlapörtunum, og hvussu tær verða skipaðar í teir 4 hövuðsbólkarnar.

VERKLIG LÄRA   og   SÄTTMÄLASKIPAN

Viðvíkjandi tí verkliga partinum, so er hesin átøkur verandi skipan, við tað at lærlingur skiftir í millum verkliga laru í vinnuni og undirvísing í skúla í ávísum bilum.

Dentur verður lagdur á, at verkliga laran og skúlaskeiðini styðja hvort annað, bæði tá íð talan er um innihald og tíð.

Tað er ymiskt frá einari útbúgving til aðra, hvussu ofta lærlingur fer í skúla eftir økispartin, og hvussu langt hvort skúlaskeiðið er. Nakrar útbúgvingar hava styttri, men fleiri skeið. Aðrar hava longri, men færri skeið. Eisini er ymiskt, hvussu langur samlaði skúlaparturin eftir økispartin er (sí síðu 11 og 12), tó verða skeiðini vanliga 10 vikur hvort.

Yrkisnevndirnar gera uppskot um útbúgvingarreglur fyrir hvørja útbúgving sær.

Yrkisnevndirnar samtykkja eisini hvørjar kravdar stöðislærugreinir, yrkislærugreinir og serlærugreinir skulu tengjast til tær ávísu útbúgvingarnar, reglur um góðkenning av læruplássum o.a.

Fyri at næmingur kann fullföra eina yrkisútbúgving so skal ein útbúgvingarsättmáli verða fingin til vega millum lærling og virki. Teir fyrstu 3 mánaðarnir í sättmålatíðini verða roknaðir sum royndartíð, har annar parturin kann siga avtaluna upp uttan grund og uttan freist.

Í sättmålatíðarskeiðinum galda tær samtyktir, sum í avtaluni ella í lóggávuni eru ásettir í tí vavi, sum samsvarar við útbúgvingarlögina.

Sättmáli kann fata um fleiri virki og skal fevna um alla lærtíðina og um eina möguliga sveinaroynd, og skal sättmáli verða gjördur í seinasti lagi áðrenn 1. skeiðið av verkligari laru byrjar.

Harumframt kann virki í sättmålanum binda seg til, at lærlingur tekur ein part av læruni á öðrum virki. Talan er her um virki, sum ikki hava eitt nóg fjöltáttar arbeiðsöki, og at tað tí kann verða gagnligt, möguliga eitt krav, at lærlingur tekur ein part av verkligu læruni á öðrum virki.

SAMSKIPAN og SAMSTARV

Sum nevnt í innganginum, er álitið ein sjálvstöðugur partur í viðgerðini av einari heildarætlan við atliti til allar miðnáms-útbúgvingar. Tøkniligur yrkisútbúgvingarnar eru grundleggjandi útbúgvingar, sum sambært álitið hava til endamáls at veita yrkisførleika til ávist yrki, umframt at kunna veita almennan kunnleika og førleika til lestur á hægri útbúgvingum.

Á tí fakliga, tøkniliga partinum av útbúgvingini, kann undirvísingin illa samskipast við aðrar útbúgvingar, tí talan er um útbúgvingar, sum innihaldsliga í ov stóran mun skilja seg frá ørum útbúgvingum.

Í tí almenna partinum av útbúgvingini eru tó lærugreinir, har ávís samskipan við aðrar útbúgvingar og skúlar eigur at kunna fara fram

Talan er í fyrstu syftu um vallærugreinirnar, sum fata um 1/6 av samlaða timatalinum.

Harumframt kann ein partur av teimum almennu støðislæru-greinunum möguliga samskipast við aðrar útbúgvingar og/ella skúlar.

Sum nevnt, tekur ein partur av feroysku lærlingunum skúlapartin í donskum skúla (umleið 8. hvør - sbr. yvirlitið á síðu 22). Talan er um útbúgvingar við fáum lærlingum.

Í fylgiskjali 4 á síðu 25-29 verður víst, hvussu útbúgvingarnar kunnu verða bólkaðar og skipaðar í stigum og í þortum. Víst verður eisini, hvørjar útbúgvingar og hvørjir útbúgvingar-partar kunnu verða skipaðir í Føroyum, og hvørjar útbúgvingar og útbúgvingarpartar (merktir *) neyðugt verður at taka uttanlands m.a. orsaka av ov lítlum næmingagrundarlagi og einari ov stórari íløgu til útbúnað.

Í nevndu fylgiskjølum verða bert tær yrkisútbúgvingar tiknar við, sum lærlinagr sbr. 10-ára yvirlitið á síðu 22 hava tikið.

Neyðugt verður tí at gera samskipanar- og samstarvsavtalur við skúlamyndugleikar og skúlar í ørum landi um hetta.

Eisini eiger ávist samstarv at verða skipað á ørum skúla- og útbúgvingarøkjum t.d. um framhaldandi útbúgvingar, um samstarv viðvíkjandi undirvísingartilfari og fakligari ráðgeving, um námsútbúgvingar og -skeið fyri lærarar o.s.fr.

RÁÐSKIPANIN

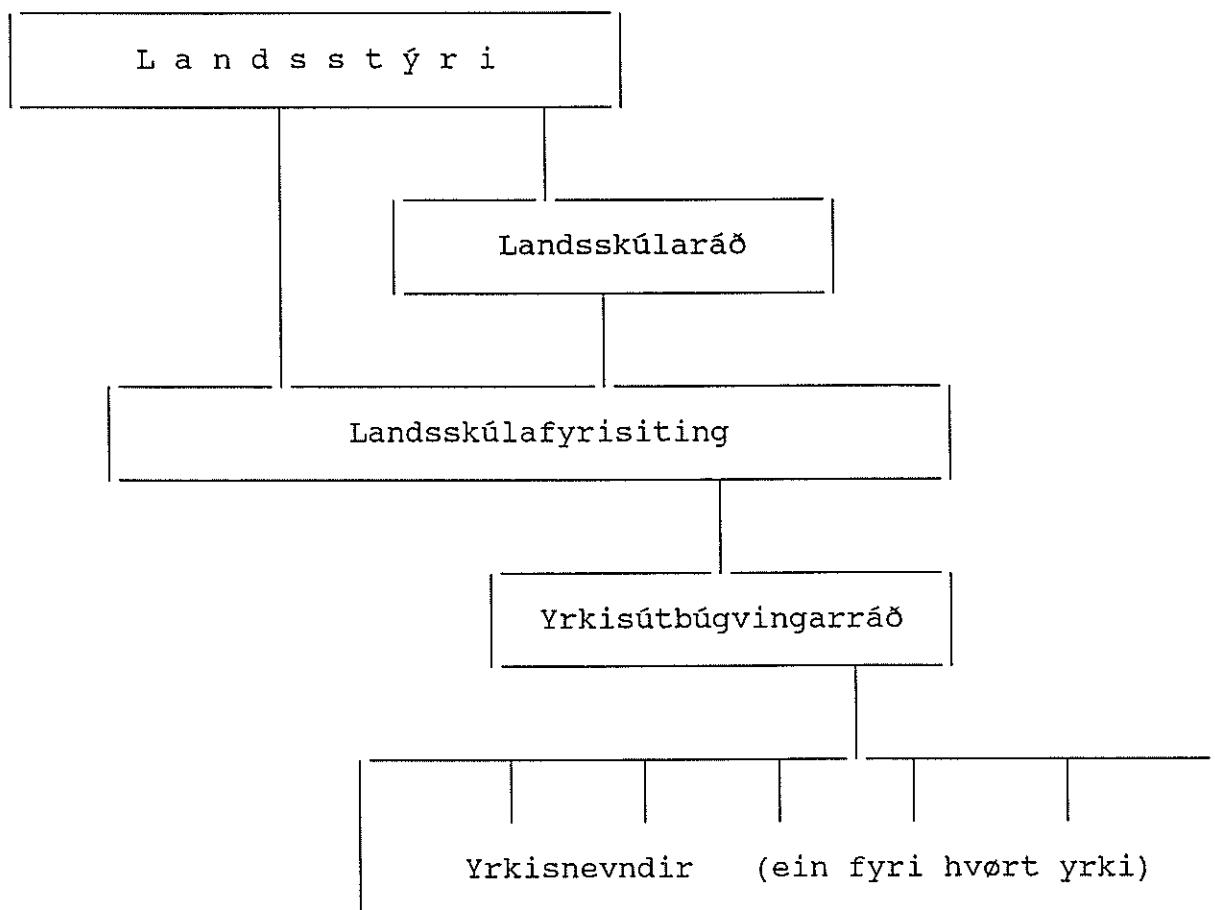

Í Danmørk er tann broyting farin fram, at lærlingalógin og lógin um EFG eru farnar úr gildi, samstundis sum nýggj lög um yrkisútbúgvingar og yrkisskúlar komu í gildi frá 1.1.91.

Í staðin fyri lærlingalógin, er innihald hennara nú ein partur av nýggju útbúgvingarlóginu (kap. 5 um ráð, kap. 6 um sáttmálaskipan og kap. 7 um rættarviðurskifti hjá næmingi).

Vit mæla til, at føroyska skipanin verður broytt soleiðis, at nevndu mál verða partar av útbúgvingarlóginu, og at yrkisútbúgvingarráð og yrkisnevndir fáa uppgávur, sum svara til tær tær í kap. 5 - tillagaðar til føroysk viðurskifti, at umsita.

Myndil av ráðsskipanini:

3. tāttur

TØKNILIG ÁSTØDISÚTBÚGVING

Hægri tøknilig útbúgvning er ein 2-ára tøknilig ástødisútbúgvning í skúla (stytt til HT).

HT er ein yrkisgymnasial miðnámsútbúgvning við möguleikum fyrir upptøku til hægri útbúgvningar sum t.d. verktøkni ella verkfrøði. Eisini kann næmingur, sum harumframt hevur tikið ávis lestrarfyrireikandi skeið, verða tikan upp til aðrar útbúgvningar á hægri lærustovni.

Í öðrum lagi er HT-útbúgvningin ein tøknilig gymnasial útbúgvning, sum veitir ávisan yrkisførleika t.d. í fyrisitingarligum hópi.

Fyri at verða tikan upp til HT-útbúgvningina, skal næmingur hava tikið 1. og 2. støðiseind. Tó kunnu næmingar við serligum for-treytum sleppa undan støðisútbúgvningini ella pörtum av henni (sí eisini síðu 7).

1. árið eru í høvuðsheitum bert kravdar lærugreinir.
2. árið eru umleið 1/3 av tímunum vallærugreinir, og sum so-statt gevur næminginum möguleika til at seta útbúgvningina so-leiðis saman, at hon er fyrireikandi til ávisa hægri útbúgvning.

Undirvísingin er í 80 vikur (35 t/v - 2800 tímar).

Tær kravdu lærugreinirnar (1300 t) í 1. árinum eru: tøknifrøði, støddfroði, alis- og evnafrøði, lívfrøði, føroyskt, fremmandamál og samfelagsfak.

Harumframt fatar undirvísingin 1. árið um 100 tímar í vallærugreinum.

Tær kravdu lærugreinirnar (900 t) 2. árið eru: teknikkfak (byggi-, el-, maskin- ella prosessteknikk), støddfroði, lívfrøði, føroyskt, enskt og samfelagsfak. Harumframt fatar undirvísingin 2. árið um 500 tímar í vallærugreinum. Hesar kunnu t.d. verða samskiftistøkni, roknskapur/búskapur umframt lærugreinir frá öðrum gymnasialum útbúgvningum.

Lærugreinirnar verða skipaðar í 3. stigum: há-, mið- og grundstig, íð svarar ávikavist til A-, B- og C-støði.

2 lærugreinir skulu verða havdar á hástigi, meðan næmingurin velur ávist støðið í öðrum lærugreinum, alt eftir, hvørja framhaldandi útbúgvning hann/hon hevur í hyggju at fara undir.

HT-útbúgvningin endar við próvtøku samsvarandi galldandi kunn-gerð um próvtøkur.

4. tóttur

TILREND OG KOSTNAÐUR

Tilrend:

Her verða gjørdar metingar av tilrendinum av næmingum til støðisútbúgvingga og til tær tøkniliðu útbúgvingarnar.

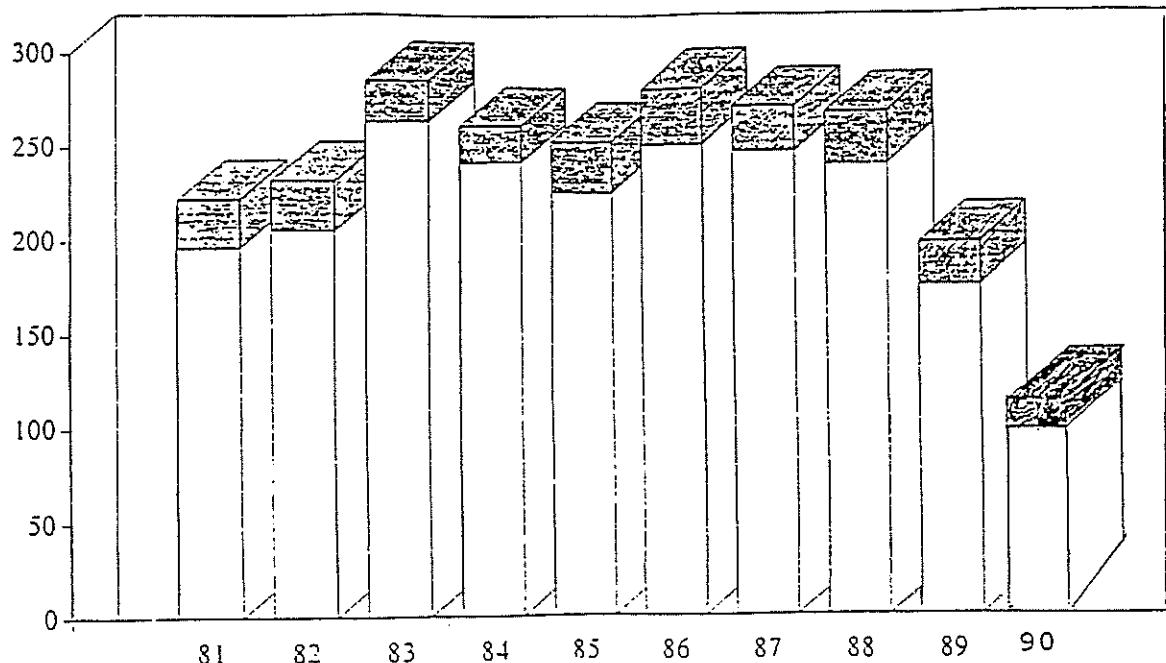
Metingarnar eru gjórdar við stöði í tilrendinum (sáttmálum) frá 1981-1990 og við stöði í tilmæltu broyting í útbúgvingarskipanini.

Fylgiskjal 1 (s. 22) visir yvirlit yvir tilrendið (1. skúla-skeið) í tiðarskeiðinum 1981 til 1990 eftir verandi skipan.

Sbr. yvirlitið svarar miðaltílrendið til handverkaraútbúgvíngarnar (sáttmálar skrivaðir í 10-ára tíðarskeiðinum 1981-1990 - um 2.180) roknað í % av ungdómsárganginum (fødd í 10-ára tíðarskeiðinum 1963-1972 um 8.600) til 25,3%.

Verður tilrendið til atstóðingaútbúgvingina talt við (2,8%), er miðalttilrendið nevnda tíðarskeið 28,1% av einum árgangi.

Stabbamynd av tilrendinum av öllum lærlingum og atstøðingum í tiðarskeiðinum 1981-1990. Ovasti parturin av stabbunum er atstøðinga-tilrendið:

Tilrendatalið kann hugsast at fara at verða stórrí enn higar-til, av tí at tað sbr. álitioð er talan um útbúgvíngar, sum ikki áður hava verið, t.e. støðisútbúgvíng (heruppií verkskúli) og HT-útbúgvíng, og eisini, av tí at til ber at byrja yrkisút-búgvíng í skúla við ongari sáttmálaskipan.

Mett verður tí, at tilrendið ikki verður minni enn 25% ella um 200 næmingar (smb. s. 19), og er hetta tal nýtt sum grundarlag undir teimum útrokningum, sum gjørðar eru í fylgiskjali 2 (s. 23). Av hesum 200 eru 72 sett at byrja yrkisút-búgvíng í laru, meðan restin (128) eru sett at byrja í 1. støðiseind. Av teimum 128 eru 70 sett at byrja yrkisút-búgvíng eftir 1. støðiseind (í økispartinum + tey 72, sum byrjaðu í laru) og 58 at byrja HT-útbúgvíngina og T3-útbúgvíngina eftir 2. støðiseind.

Kostnaður:

Landsskúlafyrisingin hevur áður mælt til, at yrkisút-búgvíngarnar verða rationaliseraðar. Vist verður til tilmæli frá Landskúlafyrisingini til fíggjarlögina fyri tøkniliðu skúlarnar fyri fíggjarárið 1989, 1990, 1991 og 1992 um at eindarskipa yrkisút-búgvíngarnar.

Bólkingin av útbúgvíngunum í fylgiskjali 4 á síðu 25-29 kann geva eina ábending um, hvussu útbúgvíngarnar kunnu skipast í Føroyum, og hvørjar útbúgvíngar og hvørjir útbúgvíngapartar ikki verða skipaðir herheima.

Sbr. uppgerð av læraratímum fyri árini 1989, 1990 og 1991 framgongur, at samlaðu læraratímarnir í lærlingautbúgvíngini ávikavist vóru 27.360, 23.400 og 19.720 tímar. Tilrendið av lærlingum hesi árini var ávikavist 148, 121 og 65.

Um sammetingar verða gjørðar millum lærlingatilrendið og læraratímarnar fyri tiðarskeiðið 1989-1991, og teimum metingum, sum gjørðar eru í álitinum framgongur, at læraratímarnir við einum tilrendi upp á 142 lærlingum eftir verandi skipan hovdu verið um 27.000 tímar, meðan læraratímarnir við sama tilrendi eftir tilmæltu skipanini vildu verið um 21.000 tímar.

Hetta merkir, at hóast skúlagongdin verður longd frá 40 vikum til 50 vikur, so lækkar læraratímatalið eftir tilmæltu skipan tilsvarandi, nevnliga frá 27.000 tínum til 21.000 tímar. Tann samsvarandi lækkingin av læraratímunum stavar í fyrsta lagi frá einari samskipan av undirvísingini, og í ørum lagi tí at skipanin førir til eina skilabetri fyrireiking av undirvísingini.

Við at skipa tær tøkniliðu yrkisút-búgvíngarnar soleiðis, sum mælt verður til, fáa vit útbúgvíngar, sum eru fórdar fram til dagin í dag, og eina skipan, ið lýkur tey krøv, sum nūtiðin setur. Eisini fáa vit eina skipan, sum ikki førir stórrí útreiðslur við sær, um hon verður skipað soleiðis, sum mælt verður til. Ein skilagóð rationalisering, so sum mælt verður til, vil harum-framt uttan iva føra við sær, at útreiðslustøðið verður lækkað.

E F T I R M Æ L I

At enda verða lýstar nakrar av teimum meginreglum, sum eyðkenna skipanina av teimum tøkniligu útbúgvíngunum í samsvari við hetta álit:

- * at tær nøkta tørvin, sum samfelagið, vinnan og okkara viðurskifti annars seta
- * at tær hava eitt vítt, grundleggjandi fakligt og alment støði
- * at samljóð er millum skúlagongd og verkliga læru og millum fakliga og almenna undirvísing
- * at tær tøkniligu útbúgvíngarnar eru ájavnar ørum ungdómsútbúgvíngum
- * at tað fakliga og almenna innihaldið er skipað samsvarandi krøvnum til yrkis- og lestrarførleika her á landi og úti í heimi
- * at tær tøkniligu útbúgvíngarnar verða skipaðar soleiðis, at tær eru í samsvari okkara fíggjarligu orku og næmingagrundarlag

Landsskúlafyrisingin av teirri áskoðan, at skipanin er í samsvari við omanfyri nevndu sjónarmið, og at hon í minsta lagi er á hædd við ta skipan, sum vit vanliga sammeta okkum og samvirka við, og tær skipanir, sum onnur lond uttan um okkum hava.

FYLGISKJAL 1
*****

Lærlinga- og atstøðingatilrendið í tiðarskeiðinum 1981 - 1990:

Yrki \ byrjunarár	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	tils.
Bakari	1	4	6	4	4	3	8	3	6	6	45
Bilelektronikmek.			1	2			1		1		5
Bilmálari					4	2		2			8
Bilplátusmiður					9	3	2	3	1		18
Bilsmiður	25	31	43	31	29	21	30	24	17	6	257
Bókbindari				1			1				2
Bygningsmálari		1	1		6	3	3		3	1	18
Bygningssnikkari	19	13	17	14	15	12	20	16	16	1	143
Elektrikari	22	32	29	22	31	36	35	34	19	8	268
Elektromek.	1	2	2	1	2	1	1		2	1	13
Elektronikmek.	4	5	3	9	2	7	5	7	5	1	48
Flogfarsmek							2				2
Fotografur			1								1
Frisørur	13	12	19	11	13	16	12	20	5	14	135
Glarmeistari					1						1
Húasmiður	22	31	35	35	35	43	47	52	37	16	353
Klaðnavirkari									1	1	2
Kokkur/Kondittari			4	1	2	2	4	2	4	3	22
Lastbilasmíður			9	4	2		5	1	2	1	24
Maskinsmiður	43	51	49	47	54	65	48	49	24	16	446
Maskinsnakkari				1	1	5	3	1	1		12
Meiaristur				1				1			2
Múrari	1	2		1	1		1	3			9
Møbilsnakkari									2		2
Miðlatøknimek.									2		2
Offsett trykkjari						1					1
Plastbátasmiður				4	6		2		1	5	18
Radiomekanikari	2	2	5	5	1	5	1	2	2	2	27
Reprofotografur					1	1	1				3
Rør-/blikksmiður	5	3	7	2	7	7	4	8	11	3	57
Skipssnakkari	2	5	4	2	2	2	5	1			23
Skrivstovutólmek.	1	1			3		1		1		7
Slaktari						2		2		1	5
Stálskipasmiður	9	4	11	14	7	3			1		49
Sjóðari	25	9	25	34	7	9	7	1	1	4	122
Traktormek.							1				1
Trykkiteknikari	3	2	2	1			2	1	1	1	13
Træskipasmiður						2	1				3
Typoteknikari			1	1	1		3	5	1		12
Tænari								1	1		2
Lær. tils.	198	210	274	248	233	259	256	239	168	96	2.181
atstøðingar	26	27	22	20	27	30	24	28	23	14	241
Tilsamans:											2.422

Miðaltilrendið 1981-1990: 242

Miðaltilrend i % av miðalárg. 1981-1990: $\frac{10 \text{ tilrend}}{10 \text{ árgangir}} \times 100 = \frac{(2.422) \times 100}{(8.600)} = 28,2\%$

FYLGISKJAL 2
*****

ÚTROKNING AV NÆMINGA-, FLOKS- OG LÆRARATÍMUM:

Næmingatímar:

1. stóðiseind		128	næm.	á	630	t	=	80.640
Økispartur	(tøkni)	58	-	-	770	t	=	44.660
Økispartur	(lærл.)	142	-	-	800	t (miðal)	=	113.600
Yrki/grein/sergr.	(lærл.)	124	-	-	1200	t (miðal)	=	148.800
HT		44	-	-	2800	t	=	123.200
T3		14	-	-	1400	t	=	<u>19.600</u>
Næmingatímar íalt								530.500

Flokstímar:

1. og 2. støðiseind (tökni):

125.300 næmingatimar á 18 næmingar pr. flokk = 6.960

HT 123.200 næmingatímar á 22 næmingar pr. flokk = 5.6000

Økispartur (lærlingar) og T3:

133.200 næmingatímar á 14 næmingar pr. flokk = 9.515

Yrkis-, greina- og sergreinapartur (lærlingar):
148.800 næmingatímar á 10 næmingar pr. flokk = 14.880

Flokstímar íalt 36.955

1/6 av flokstímunum aftaná 1. støðiseind (32.475 t)
verða skipaðir sum projekt (t.e. um 5.410 t).
Helvtin av hesum tínum eru við ongum lærara - 2.705

Lærararátímar:

34.250

FYLGISKJAL 3

*****

Dömi um lærugreinabýtið í smiðjuyrkinum í metalókinum við sergrein í bygningssmið:

Skeiðspartar:	si 1. støðiseind	øki	yrki/ grein	ser- grein
Støðislærugreinir	17	10	7	
Yrkislærugreinir	16	7	8	1
Serlærugreinir	9			9
Vallærugreinir o.a.	8	3	5	
Vikur tils./pr. skeið	50	20	20	10
Støðislærugr. (merkt s)	Yrkislærugr. (merkt y)	Sergreinir (merkt *)		
fyrstuhjálp	tilskering	dieselmotorar	sy	y
føreyskt	el-sjóðing	pumpu-skipanir	sy	y*
vinna/samf.	gass-sjóðing	el-skipanir	sy	y*
fr.mál	líming	hydr.skipanir	sy	*
samskifti	lodding	styri-skipanir	sy	*
góðskutilv.	man.tilv.	aut.stýringar	sy	y*
støddfrøði	mask.tilv.	mek/hydr bremsir	sy	y*
tilfarslæra	montaga	el-sjóðing	sy	y*
umhvørvi	uppmáting	trýstlufts-skip.	sy	y*
náttúrulæra	tekningslæra		sy	sy
virkislæra			s	s
stýringstekn.				s
Vallærugreinir/vegleiðing (v)			v	v
Verkkunning (v)	er bert í 1. støðiseind			

Viðm.: Tær almennu støðislærugreinirnar kunnu í økispartinum verða havdar í staðin fyrir tær kravdu støðislærugreinirnar. Vallærugreinirnar kunnu verða tiknar sum kravdar støðislærugreinir ella yrkislærugreinir. Undirvisningin í kravdum støðislærugreinum kann verða samskipað millum útbúgvingarnar.

FYLGISKJAL 4 a)
*****

E L - Ø K I Ð

T1	ØKIS-PARTUR	YRKIS-PARTUR	GREINA-PARTUR	SERGREINA-PARTUR
		sterk-streym-yrki	in-stalla-tiós-grein	bygnings-installatión
E L	veik-streym-yrki		*	* ídnaðar-installatión
			*	* samskiftis-teknikari
			*	* elektro-mek.
			*	* automatikk-mek.
			*	* elektronikk-mek.
			*	* radio-mek.
			*	* skrivstovu-tóla-mek.
			*	* teldu-tøkni grein
			*	* teldu-mek.

* merkir, at skúlaparturin IKKI verður tíkin í Føroyum.

FYLGISKJAL 4 b)
*****

M E T A L - Ø K I Ð

T1	ØKIS-PARTUR	YRKIS-PARTUR	GREINA-PARTUR	SERGREINA-PARTUR
		smiðju-yrki	smiðju-grein	rørsmiður blikksmiður vvs-install. sjóari stálskipasm. * bilpláthusm. * bygningssm.
METAL	meka-yrki		maskin-grein	maskinsmiður skipamontør auto-mek. * auto-el.mek. * lastbila-mek. * dumpara-mek.
	auto-yrki		* lasta-før-grein * kar.-grein * súkklu-grein	* karossari-smiður * súkklu-mek.

* merkir, at skúlaparturin IKKI verður tikan í Føroyum

FYLGISKJAL 4 c)
*****

T R A E - Ø K I D

T1	ØKIS-PARTUR	YRKIS-PARTUR	GREINA-PARTUR	SERGREINA-PARTUR
		byggi-yrki	bygn.-grein	húsa-smiður
TRÆ		snikkara yrki	* maskin-snikk.-grein	* maskin-snikkari * træ-dreygari
			* ídnaðar snikk.-grein	* ídnaðar-byggi-snikkari * ídnaðar-møbil-snikkari
				* orgul-byggjari

* merkir, at skúlaparturin IKKI verður tikan í Føroyum

FYLGISKJAL 4 d)
*****

T A N A S T U - Ø K I Ð

T1	ØKIS-PARTUR	YRKIS-PARTUR	GREINA-PARTUR	SERGREINA-PARTUR
		frisør-yrki	frisør-grein	frisørur
	TÆN-ASTA		* kos-metik-grein	* kosmetikari

* merkir, at skúlaparturin IKKI verður tikan í Føroyum

FYLGISKJAL 4 e)
*****

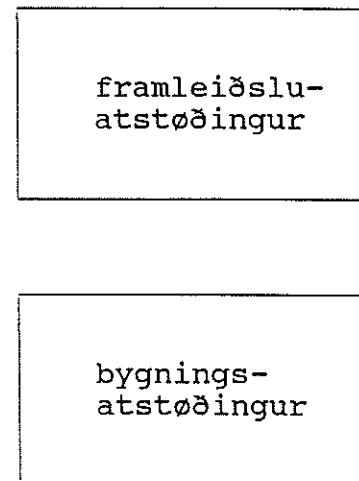
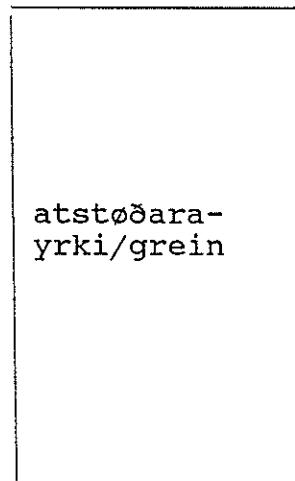
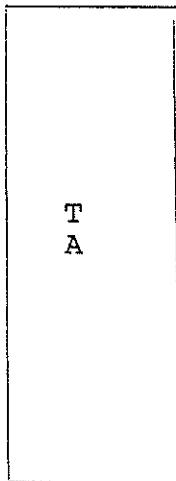
ATSTØÐINGA - ØKID

T1

ØKIS-
PARTUR

YRKIS-/GREINA-
PARTUR

SERGREINA-
PARTUR

ÍSKOYTI

LØGTINGSLÓG
um
støðisútbúgving innan tekni.

Samsvarandi samtykt Føroya løgtungs staðfestir og kunningar legmaður hæsa løgtingslógi:

1. tátur
Stevnumið o.s.

§ 1. Landsstyrið verður sambært § 2 í rammulög nr. 54 frá 14. februar 1979 heimilad at skipta fyrir støðisútbúgving innan tekni.

Stk. 2. Støðisútbúgvingin skal miða símót:

- 1) at menna tann einstaka næmingin persónligt til samsfælagvitsku,
- 2) at menna lestrarhegni og ferleika til framtíðar yrki,
- 3) at veita næminginum støði undir framhaldandi tekniútbúgving.

§ 2. Tann, sum hevir tikið fráfaringartarlooyd fólkaskála, kann verða tilkin upp til støðisútbúgving innan tekni.

§ 3. Landsstýrið ger almennar reglur um støðisútbúgvingina.

Stk. 2. Landsstýrið ásetur reglur um floksdeildtal, samstarv millum skúlar um býti av flokkum og útbúgvingum og um upptøku av næmingum.

Stk. 3. Støðisútbúgving innan tekni fer fram á einum av landsstyrið göökendum yrkisskúla.

2. tátur
Skipan og innihald

§ 4. Støðisútbúgvingin verður skipað í eindum við atliti til at lúka krovini um upptøku til framhaldandi útbúgving innan tekni.

Stk. 2. Støðisútbúgvingin kann verða skipað í fækjum samberti krovunum til ta framhaldandi útbúgvingina eftir næri av landsstyrið ásettum reglum.

§ 5. Innihaldið í støðisútbúgvingini verður skipað við atliti til stevnumiði, ið nevnd eru í § 1, stk. 2.

§ 6. Landsskúlariðið göökennir stevnumið og leiðbeinandi lesiætanir fyrir støðisútbúgvingina.

Stk. 2. Landsskúlafyrisingin í staðfestir lesiætanirnar fyrir tær einstoku lærugrainarnar við støði í teimum leiðbeinandi lesiælanum.

§ 7. Næmingum, sum hava tað fyrir neybini, kann verða givin serundirvising og annars sernámsfroðiligrar stuðul.

Stk. 2. Næmingum verða givin ráð og vegleiðing viðvíkandi útbúgving og persónligum viðurskiftum.

Stk. 3. Landsstýrið ásetur nágrenniligari reglur fyrir tey í stk. 1 og 2 nevndu viðurskifti.

§ 8. Næmingar fáa prógy fyrir hverja fullsölda støðiscind. Næmingar, sum gevast í útbúgvingini, hava rett til vætan fyrir framða skúlagongd.

Stk. 2. Landsstýrið ásetur reglur um próvísku fyrir hverja lærugrain sær.

§ 9. Hevir næmingur lokið ein part av støðisútbúgvingini frammamanundan, ella á annan hátt nomið tann kravda kunnileikan, fatar útbúgvingin vanliga berst um tann vantandi partin af støðisútbúgvingini.

Stk. 2. Næmingur við serligum fortreytum kann slæppa undan pertum av undirvisningini.

Stk. 3. Landsstýrið ásenur reglur fyrir stk. 1 og 2.

§ 10. Landsskúlariðið kann i serligum feri, tá ið tað ræður um at fremsa útbúgvingarrooyndir, víkja frá reglunum í besusum tátu.

§ 11. Skúlin skal hava næmingarnar tryggjadaðar með skáðum, sum næmingunum kann verða fyrir skúlagongdini.

3. tátur
Ígildissetan og annan

§ 12. Henda lög fær gildi 1. august 1992.

LAGTINGSLOV
om
teknisk grunduddannelse.

I overensstemmelse med vedtagelse af Færøernes lagting staðfæster og kundgør lagmanden følgende lagtingslov:

Kapitel 1
Formål m.v.

§ 1. Landsstyret bemyndiges i hendhold til § 2 i rammelov nr. 54 af 14. februar 1979 at forestå teknisk grunduddannelse.

Stk. 2. Grunduddannelsens formål er:

- 1) at udvikle den enkelte elev personligt og til samfundsmaessig bevidsthed,
- 2) at udvikle elevens færdigheder og forudsætninger for fremtidig virksomhed,
- 3) at give eleven grundlag for videre teknisk udannelse.

§ 2. Den, som har bestædt folkeskolens afgangsekamen, kan optages på teknisk grunduddannelse.

§ 3. Landsstyret fastsætter regler om grunduddannelsen i almindelighed.

Stk. 2. Landsstyret fastsætter regler om klassekvotent, samarbejde mellem skoler, om fordeling af klasser og uddannelser og om optagelse af elever.

Stk. 3. Teknisk grunduddannelse foregår på en af landsstyret godkendt erhvervsskole.

Kapitel 2
Struktur og indhold

§ 4. Grunduddannelsen tilrettelægges i moduler med henblik på at opfylde optagelseskravene til fortsat teknisk uddannelse.

Stk. 2. Grunduddannelsen kan tilrettelægges inden for fagområder i henhold til kravene til den fortsatte uddannelse efter nærmere af landsstyret fastsatte regler.

§ 5. Grunduddannelsens indhold tilrettelægges under hensyntagen til de formål, der er nævnt i § 1, stk. 2.

§ 6. Undervisningsrådet godkender grunduddannelsens formål og de vejledende undervisningsplaner.

Stk. 2. Undervisningsdirektoratet bekrefter de enkelte fags undervisningsplaner på grundlag af de vejledende undervisningsplaner.

§ 7. Elever, der har behov for det, modtager specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Elever tilbydes rådgivning og vejledning om uddannelsen og personlige forhold.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter nærmere regler for de i stk. 1 og 2 nævnte forhold.

§ 8. Eleverne modtager bevis for hvert afsluttet grundmodul. Elever, der afbryder uddannelsen, har ret til dokumentation for deltagelsen i undervisningen.

Stk. 2. Landsstyret fastsætter regler om bedømmelse for hvert enkelt fag.

§ 9. Har en elev gennemført en del af grunduddannelsen forud, eller på anden måde erhvervet den fornødne kundskab, omfatter uddannelsen normalt kun den resterende del af grunduddannelsen.

Stk. 2. En elev med særlige forudsætninger kan friges for dele af undervisningen.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter regler for stk. 1 og 2.

§ 10. Uddannelsesrådet kan i særlige tilfælde, hvis det sker for at fremme uddannelsesforsøg, gøre undtagelser fra bestemmelserne i dette kapitel.

§ 11. Der påhviler skolen at holde cleverne forsikret mod evt. ulykker under skoleopholdet.

Kapitel 3
Ikrafttrædelse m.v.

§ 12. Denne lov træder i kraft 1. august 1992.

Tórshavn, 28. april 1992

Atli P. Dara (sign.)
legmaður

/ Maria Petersen (sign.)

U P P S K O T   U M :

Løgtingslög

um

TØKNILIGAR YRKISÚTBÚGVINGAR

1. tåttur

STEVNUMIÐ

§1. Føroya Landsstýri verður sambært §2 í rammulög nr. 54 frá 14. februar 1979 heimilað at skipa fyrir tøkniligum yrkisútbúgvinggaum.

§2. Útbúgvingarnar skulu miða ímóti:

- 1) at menna tann einstaka næmingin og hjálpa viðkomandi til sam-samfélagsliga fatan
- 2) at nøkta tørvin hjá vinnuni, tá ío tað ræður um fakligan fôrleika og almennan kunnleika
- 3) at veita næminginum støði undir framhaldandi útbúgvung og at leggja grundarlag undir framtíðar yrki

§3. Útbúgvingarnar verða skipaðar soleiðis, at næmingurin skiftir millum verkliga læru í vinnuni og undirvísing í skúla.

2. stk. Útbúgvingarnar verða skipaðar í bólkar og í partar, smb. §11.

§4. Landsstýrið ásetur reglur um útbúgvingarnar sum heild og reglur fyrir hvørja útbúgvung sær, smb. §9.

2. stk. Yrkisútbúgvingarráðið, smb. §22, ger tilmæli um tær í 1. stk. nevndu reglur, um hetta er heimilað í hesi lög.

§5. Landsstýrið setur á stovn útbúgvingar, leggur niður og tekur av útbúgvinggaum.

2. stk. Landsstýrið ásetur reglur um floksdeildtali, skúla-samstarvi og næmingaupptøku.

3. stk. Skúlagongdin í teimum útbúgvinggaum, ið settar eru á stovn, fer fram í skúla, góðkendur av landsstýrinum.

2. tåttur

ATGONGD TIL ÚTBÚGVINGARNAR

§6. Tann, sum verður tikið upp í skúla til økispartin, smb. §11, 2. stk., í einari av útbúgviningunum, skal annaðhvört hava tikið 1. eindina í støðisútbúgviningini innan tøkni ella 1. skeiðið av verkligari læru sambært útbúgvingsáttmála.

2. stk. Tann, sum hefur tikið økispartin við ongum útbúgvingsáttmála, kann bert halda fram við útbúgviningini, tá útbúgvingsáttmáli er fingin til vega, smb. §§ 27 og 31.

§7. Økisparturin er felags fyri næmingarnar, annaðhvört teir hava tikið fyrstu støðiseindina í skúla ella fyrsta skeiðið av verkligari læru.

2. stk. Landsstýrið kann áseta, at næmingur, sum verður tikið inn á økispartin, skal hava tikið fyrstu støðiseindina innan tøkni.

3. stk. Góökendur skúli hefur skyldu til at taka øll, sum hava útbúgvingsáttmála, inn á skúlapartin av stovnsettari útbúgving.

4. stk. Landsstýrið ásetur gjøllari reglur fyri skúlagongdini hjá næmingi við útbúgvingsáttmála, um skúlagongdin í einari útbúgving ella partur av henni, ikki er sett á stovn, smb. §44, 2. stk.

3. tāttur

ÚTBÚGVINGARSKIPAN

§8. Útbúgvögarnar, umfatandi fyrstu støðiseind, vara vanliga ikki meira enn fýra ár.

2. stk. Skúlagongdin er vanliga ikki longri enn 80 vikur tilsamans og ikki styttri enn 60 vikur.

3. stk. Skúlaskeiðið í økispartinum er 20 vikur. Fylgjandi skeiðini eru vanliga 10 vikur hvort.

§9. Útbúgvögartíðin, herundir býtið millum verkliga partin og skúlagongd eftir fyrsta skúlaskeiðið sbr. §8, 3. stk., valið av lærugreinum sbr. §16, 2. stk. og stevnumiðini fyri skúlaskeiðini og verkligu læruna sbr. §§13-15 & §18, verður skipað av viðkomandi yrkisnevnd samsvarandi lögini og teimum reglum, ið ásettar eru av landsstýrinum.

2. stk. Landsstýrið ásetur, eftir tilmæli frá yrkisútbúgvögarráðnum, tær í 1. stk. nevndu útbúgvogarreglur fyri hvørja útbúgvög sær.

§10. Landsstýrið kann, eftir tilmæli frá yrkisútbúgvögarráðnum, góðkenna reglur fyri, at næmingur við aðrari útbúgvög ella við örum arbeiðsroyndum kann sleppa undan þörtum av verkligu læruni

2. stk. Landsstýrið kann góðkenna reglur fyri, at næmingur, sum longu hefur nomið kunnleika í skúla ella arbeiði, kann sleppa undan þörtum av skúlaundirvísingini.

3. stk. Útbúgvogsipan skal bera í sær, at um næmingur má gevast við útbúgvög síni, so skal tað verða gjörligt at taka hana uppaftur seinri, smb. §35, 1. stk.

4. stk. Eftir tilmæli frá yrkisútbúgvögarráðnum kann verða skipað fyri ískoytisskeiði til næming, sum skiftir útbúgvög, smb. §27.

5. stk. Næmingi kann verða veitt eykaundirvísing í tann mun, hetta er neyðugt, fyri at útbúgvöginn kann verða lokin.

§11. Útbúgvögarnar verða bólkaðar í øki, yrki, greinir og sergreinir.

2. stk. Samsvarandi bólkingini í 1. stk. verður undirvísingin skipað í økispart, yrkispart, greinapart og sergreinapart.

3. stk. Landsstýrið ásetur, eftir tilmæli frá yrkisútbúgvögarráðnum, um ein útbúgvög verður roknað sum yrkisútbúgvög og kemur undir sáttmálaskyldu, og um hvussu útbúgvögarnar verða skipaðar í bólkar sbr. 1. stk. og um hvussu undirvísingin verður skipað í þörtum sbr. 2. stk.

§12. Útreiðslurnar, ið standast av undirvísingini, verða rind-aðar eftir reglum, sum landsstýrið ásetur.

4. tāttur

INNIHALDIÐ Í ÚTBÚGVINGUNUM

§13. Innihaldið í útbúgvungunum verður skipað samsvarandi stevnumiðunum sbr. §2, og á tann hátt, at verkliga læran og skúlagongdin hanga saman í heild.

2. stk. Undirvísingin í økispartinum skal verða skipað á slíkan hátt, at næmingurin fær eina heildarfatan. Seinri miðar undirvísingin í móti at veita næminginum fórleika í ávísum yrki, ávisari grein og sergrein. Undirvísingin skal verða so skipað, at hon í mest möguligan mun nøktar skiftandi fórleikakrøv frá vinnuni.

§14. Skúlaundirvísingin fatar um almennar og kravdar støðislærugreinir, yrkislærugreinir, serlærugreinir og vallærugreinir.

2. stk Støðislærugreinirnar og yrkislærugreinirnar skulu vanliga hava hvør sín triðing av samlaðu tíðini, serlærugreinirnar og vallærugreinirnar ein sættapart. Serlærugreinir eru vanliga bert í sergreinapartinum.

3. stk. Tær almennu støðislærugreinirnar kunnu í økispartinum verða havdar í staðin fyri tær kravdu støðislærugreinirnar og vallærugreinirnar kunnu verða tiknar sum kravdar støðislærugreinir ella yrkislærugreinir. Undirvísingin í kravdum støðislærugreinum kann verða samskipað millum útbúgvingsarnar.

§15. Tær almennu støðislærugreinirnar fata um verkliga og ástøðiliga undirvísing, ið skal miða ímóti at víðka tann almenna kunnleikan.

2. stk. Tær kravdu støðislærugreinirnar fata um verkliga og ástøðiliga undirvísing, ið skal miða ímóti at menna tann fakliga kunnleikan.

3. stk. Yrkislærugreinirnar fata um verkliga og ástøðiliga undirvísing, ið sermerkja viðkomandi útbúgving, og sum skal veita næminginum bæði almennan kunnleika og fakligan fórleika.

4. stk. Serlærugreinirnar, sum eru lærugreinir á hægsta fakliga støði í útbúgvingsini, fata um verkliga og ástøðiliga undirvísing, ið skal miða ímóti at veita næminginum serligan fórleika í ávisari grein. Næmingurin velur sergrein innan ta útbúgvina, viðkomandi hefur gjort útbúgvingarsáttmála í.

5. stk. Vallærugreinirnar skulu miða ímóti at nøkta áhugamál næmingsins, at stuðla áhugan fyri framhaldandi útbúgving og at menna yrkis- og lestrarfórleikan.

§16. Landsstýrið ásetur, hvørjar almennar støðislærugreinir skulu vera í økispartinum.

2. stk. Landsstýrið ásetur, eftir tilmæli frá yrkisútbúgvingsráðnum og eftir samtykt frá viðkomandi yrkisnevnd, hvørjar kravdar støðislærugreinir, yrkislærugreinir, sergreinir og serlærugreinir skulu verða tengdar at tí ávísu útbúgvingsini.

3. stk. Skúlarnir gera av, hvørjar vallærugreinir skulu verða bodnar út á skúlunum.

§17. Undirvísingin verður lögð tilrættis við ynskjum næming-sins í huga og lagað eftir fortreytum og áhuga hansara.

2. stk. Næmingi, sum hefur tað fyri neyðini, kann verða givin serundirvísing og annar sernámsfrøðiligur stuðul.

3. stk. Næmingi verður veitt ráð og vegleiðing viðvíkjandi útbúgvíngini, herundir um skúlagongd, verkliga læru og persónlig viðurskifti.

4. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur fyri tey í 2. og 3. stk. nevndu viðurskifti.

§18. Verkliga læran fer fram á einum ella fleiri læruplássum, ið eru góökend av viðkomandi yrkisnevnd, og hon er grundað á útbúgvíngarsáttmála millum næmingin og viðkomandi virki.

2. stk. Verkliga læran fer fram eftir reglum, sum landsstýrið ásetur eftir tilmæli frá yrkisútbúgvíngarráðnum, smb. §9. Reglurnar skulu verða samtyktar av yrkisnevndunum og innihalda stevnu-miðini hjá verkligu læruni, og tær skulu lýsa tað arbeiðsøki og virksemi, sum verkliga læran skal fevna um - og tryggja, at verkliga læran og skúlagongdin styðja hvør aðra. Reglurnar skulu lýsa sambandið millum skúla, næming og virki.

§19. Prógv verður givið fyri fullførda útbúgvíng, bæði fyri framda skúlagongd og verkliga læru. Næmingur, sum gevst í útbúgvíngini, hefur rætt til at fáa váttað fyri framd avrik.

2. stk. Próvtókur verða skipaðar eftir reglum, sum landsstýrið ásetur. Próvtókur í yrkislærugreinum og serlærugreinum verða tó ásettar eftir reglum, sum yrkisútbúgvíngarráðið hefur tilmælt eftir samtykt frá yrkisnevndunum.

§20. Sveinaroyndir verða hildnar í teimum einstóku útbúgvíng-unum, um hetta er samtykt av viðkomandi yrkisnevnd. Sveinaroynd-irnar fara fram eftir reglum, sum eru ásettar av landsstýrinum eftir tilmæli frá yrkisútbúgvíngarráðnum og samtykt frá yrkis-nevndunum.

2. stk. Útreiðslur skúlanna av sveinaroyndum, herundir lón til skoðunarmeistarar og tilfar til sveinastykkio, verða endurrindaðar skúlunum av viðkomandi læruplássi eftir teimum í 1. stk. ásettu reglum í samsvari við útbúgvíngarsáttmálan sbr. §28, 1. stk.

5. tāttur

RÁÐSKIPAN

§21. Landsstýrið setur eitt yrkisútbúgvingarráð, sum í tilmælum sínum til skúlamyndugleikarnar viðger mál, sambært teimum heimildum, tí eru givnar.

2. stk. Landsstýrið tilnevnir formannin, sum skal verða lögfrøðingur.

3. stk. Ráðslimirnir verða valdir fyri 4 ár. Varalimir verða valdir.

§22. Í málum innan tøkniligar yrkisútbúgvingar ger yrkisútbúgvingarráðið tilmæli til skúlamyndugleikarnar sambært teimum heimildum, tí eru givnar í hesi lög.

2. stk. Við atliti at teimum í 1. stk. umrøddu útbúgvingum, fær ráðið hesa samansetning:

- a) Landsstýrið tilnevnir ein lim, sum skal umboða skúlamyndugleikarnar.
- b) Meginfelögini fyri handverksmeistarar og handverkarar velja hvør sínar tveir limir.
- c) Skúlaleiðslan, lærarar og næmingar á teimum tøkniliðu skúlunum velja hvør sín lim. Hesir limir hava talurætt, men ikki atkvøðurætt.

§23. Fyri hvört yrki í teimum tøkniliðu yrkisútbúgvingunum setur yrkisútbúgvingarráðið eina yrkisnevnd við einum limi frá ávikavist arbeiðsgevara, arbeiðstakara og yrkislærarum, sum skulu viðgera mál innan umrøddu útbúgvingar við stöði í teimum heimildum, teimum eru givnar í hesi lög.

§24. Landsstýrið setur skrivara at samskipa og avgreiða mál hjá yrkisútbúgvingarráðnum og yrkisnevndunum, skráseta og avgreiða útbúgvingarsáttmálar, vegleiða næmingar og virki í spurningum, sum hava samband við útbúgvingarsáttmálar o.a.

2. stk. Landsstýrið ásetur gjóllari reglur fyri arbeiðinum hjá yrkisútbúgvingarráðnum, yrkisnevndunum og skrivaranum.

6. tāttur
LÆRUPLÁSSINI

§25. Yrkisnevndirnar virka fyri, at útbúgvingarviðurskiftini á læruplássunum eru fullgóð.

2. stk. Viðkomandi yrkisnevndir kunnu uttan dómúrskurð og viðneyðugum lögmeti fara inn á virki, sum hava næming, fyri at kanna útbúgvingarviðurskiftini.

3. stk. Samtykt yrkisnevndarinnar um góðkenning av virki verður gjørd út frá meting um virkið er ført fyri at lúka tær treytir, sum settar eru í útbúgvingarsáttmála og reglunum fyri verkligu læruna, smb. §18, 2. stk.

§26. Samtykkir yrkisnevnd, at eitt virki ikki kann góðkennast sum lærupláss, kann virkið kæra samtyktina fyri eina kærunevnd í málum viðvíkjandi læruplássum. Samtyktir hjá kærunevndini kunnu ikki leggjast fyri aðrar fyrisingarligar myndugleikar.

2. stk. Kærunevndin verður sett av landsstýrinum og hevur 5 limir. Landsstýrið tilnevnir formannin, sum skal verða lögfrøðingur. Yrkisútbúgvingarráðið velur 4 limir, harav 2 skulu umboða arbeiðsgevarar og 2 arbeiðstakarar. Limirnir verða valdir fyri 4 ár.

3. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur fyri virkisøki hjá kærunevndini.

7. tāttur

SÁTTMÁLASKIPAN

§27. Útbúgvingarsáttmáli millum næming og eitt ella fleiri virki er treyt fyri fullari útbúgving. Útbúgvingasáttmálin fatar um verkligu læruna og skúlagongdina í avtaluskipaðu lærutíðini, og um möguliga sveinaroyn.

2. stk. Um ásett í skeiðsreglunum, skal ískoytisskeiði, smb. §10, 4. stk. verða partur av skúlagongdini, sí 1. stk.

§28. Er útbúgvingasáttmáli gjørdur við fleiri virki, skal gjølla tilskilast, hvørjum parti av útbúgvingini, tað einstaka virki hevur ábyrgd av.

2. stk. Eitt virki kann um útbúgvingarsáttmálan hava skyldu at lata næming taka ein part av verkligu læruni á öðrum virki.

3. stk. Landsstýrið ásetur reglur fyri rættarstöðuni hjá næmingi og virki í sambandi við útbúgvingarsáttmálar eftir 1. og 2. stk.

§29. Fyri at útbúgvingin skal verða fullförd, skal næmingur fylgja undirvísingini, sum hon er fyriskipað av skúlunum sambært útbúgvingarreglunum.

2. stk. Landsstýrið ásetur reglur um, hvussu mannagongdin skal vera, tá næmingur fær boð um at koma í skúla.

3. stk. Landsstýrið kann áseta reglur um bústaðarhús til næmingar í sambandi við skúlagongdina.

§30. Næmingur, sum uttan lógligt forfall heldur seg burtur frá undirvísingini, ella sum grovliga brýtur skúlans reglur, og sum ikki tekur givnar ávaringar til eftirtektar, kann verða útihýstur frá undirvísingini.

2. stk. Landsstýrið ásetur, eftir tilmæli frá yrkisútbúgvingarráðnum, gjöllari reglur um burturvísing sambært 1. stk.

§31. Ein útbúgvingarsáttmáli skal vera undirskrivaður í seinasta lagi, tá íð sáttmálatreytirnar taka við.

2. stk. Útbúgvingarsáttmálin er orðaður á skjal, sum er góökent av landsstýrinum eftir tilmæli frá yrkisútbúgvingarráðnum.

3. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur fyri skráseting og avgreiðslu av útbúgvingarsáttmálum, smb. §24.

§32. Tá næmingur, sum er undir foreldramyndugleika, ger útbúgvingarsáttmála, ella um sáttmálabroyting fer fram, krevur hetta játtan frá tí fólk, sum hevur foreldramyndugleikan.

§33. Lønin, sum virki skal rinda næmingi í verkliga partinum av læruni, skal verða ásett í útbúgvingarsáttmálanum.

2. stk. Lønin sbr. 1. stk. verður ásett av lønarnevnd, sum landsstýrið setur. Nevndin hevur 5 limir. Landsstýrið tilnevnir formannin, sum skal verða lögfrøðingur. Yrkisútbúgvingarráðið velur 4 limir, ein av hesum skal umboða næmingarnar. Limirnir verða valdir fyri 4 ár.

3. stk. Landsstýrið ásetur reglur fyri virkisöki hjá lönarnevndini.

4. stk. Næmingur fær lestrarstuðul undir skúlagongdini eftir gallandi reglum.

§34. Í sáttmálatíðarskeiðinum galda tær samtyktir, sum eru ásettir í sáttmálanum ella í lóggávuni.

2. stk. Virki kann bert í serligum viðurskiftum áleggja næmingi arbeiði, sum ikki hefur samband við útbúgvingina, og tá bert treytað av, at málið við útbúgvingini kann verða rokkið.

§35. Hefur næmingur frammanundan lokið ein part av tí útbúgving, sum nevnd er í útbúgvingarsáttmálanum, kann sáttmálin bert fata um teir vantandi partarnar av verkligu læruni og skúlagongdini, smb. §10, 3. stk.

2. stk. Fyri næming, sum av aðrari útbúgving ella öðrum arbeiði hefur serligar fortreytir at fara undir ta útbúgving, sum sáttmálin fatar um, kann viðkomandi yrkisnevnd, tá sáttmálin verður undirskrivaður ella seinri, samtykkja, at útbúgvingin kann verða stytt í mun til tær í §9 ásettu reglum um útbúgvingartíð.

§36. Næmingur og virki kunnu gera avtalu um at leingja útbúgvingartíðina, um næmingurin

- 1) vegna sjúku hefur verið burtur frá virkinum meir enn 10% av ásettu útbúgvingartíðini
- 2) er burtur frá virkinum grundað á eykaundirvísing í skúla, smb. §10, 5. stk.
- 3) hefur farloyvi í sambandi við barnsburð ella ættleiðing
- 4) hefur niðursetta arbeiðstið ella farloyvi orsakað av serligum viðurskiftum.

2. stk. Um avleiðingarnar av eini avtalu eftir 1. stk. verða tær, at útbúgvingartíðin verður longd meira enn ta tíð, sum næmingurin hefur verið burtur, so er avtalan bert gallandi, um viðkomandi yrkisnevnd góðkennir hana.

3. stk. Eru næmingur og virki ikki samd um longda útbúgvingartíð vegna fráveru sum nevnt í 1. stk., kann viðkomandi yrkisnevnd, eftir áheitan frá þortunum, áseta longda tíðarskeiðið.

§37. Í öðrum fórum enn teimum, íð nevnd eru í §§ 35 og 36, kann viðkomandi yrkisnevnd, tá íð serlig viðurskifti tala fyri tí, samtykkja at stytta ella leingja útbúgvingartíðina.

§38. Partarnir kunnu ikki siga upp útbúgvingarsáttmálan.

2. stk. Teir fyrstu 3 mánaðirnir í sáttmálatíðini verða tó roknaðir sum royndartíð, har annar parturin kann siga avtaluna upp uttan orsök og utan freist. Skúlagongd verður ikki roknað upp í royndartíðina.

3. stk. Um næmingur av orsök, sum nevnt í §36, 1. stk., er burtur frá virkinum í meira enn 1 mánaða í royndartíðini, verður hon samsvarandi longd.

§39. Um annar parturin ikki heldur skyldur sínar, kann hin parturin siga útbúgvingarsáttmálan upp.

2. stk. Um onkur týdningarmikil sáttmálabundin treyt verður ikki lokin ella seinni fer fyri skeytti, kann sáttmálin verða uppsagdur.

3. stk. Uppsøgn eftir 1. stk. ella 2. stk. skal fara fram innan ein mánaða eftir, at uppsigandi parturin hevur fingið kunnleika til viðurskiftini ella eftir vanligum sketni skuldi havt fingið kunnleika til viðurskiftini, sum uppsøgnin er grundað á.

4. stk. Eykaundirvísingin sbr. §10, 5. stk. kann ikki elva til uppsøgn av sáttmálanum.

5. stk. Verður næmingur úтиhýstur frá skúlagongdini sbr. §30, fellur útbúgvingarsáttmálin burtur.

§40. Ósemja millum næming og virki kann einans verða løgd fyri viðkomandi yrkisnevnd, sum skal royna semju.

2. stk. Um so er, at semja fæst ikki í lag eftir 1. stk., kann málíð verða lagt fyri gerðarrætt, smb. §41.

3. stk. Ósemja kann ikki leggjast fyri dómstól ella aðrar myndugleikar enn teir, sum nevndir eru í 1. og 2. stk., samanber tö §42, 4. stk.

§41. Gerðarrætturin sbr. §40, 2. stk. verður settur av landsstýrinum og hevur 5 limir. Landsstýrið tilnevnir formannin, sum skal verða løgræðingur og 4 limir eftir tilmæli frá yrkisútbúgvingarráðnum. Limirnir verða tilnevndir fyri 4 ár.

2. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur fyri virkisókið gerðarrætsins.

§42. Gerðarrætturin kann seta sáttmála úr gildi og taka støðu til spurningin um endurgjald.

2. stk. Gerðarrætturin kann bert taka støðu til spurningar um tulking av sáttmálum, tá limirnir eru samdir.

3. stk. Gerðarrættardómar verða framdir eftir teimum reglum, sum galda fyri dómstólar.

4. stk. Í seinasta lagi 8 vikur eftir úrskurð gerðarrætsins kunnu partarnir leggja málíð fyri dómstól.

§43. Skúlin hevur skyldu at skaðatryggja teir næmingar, sum eru í skúla samsvarandi hesi lög, um næmingarnir ikki á annan hátt eru skaðatryggjaðir í skúlagongdini.

8. tåttur

ADRAR ÁSETANIR

§44. Landsstýrið kann í serligum føri, tá tað ræður um at fremja útbúgvingarroyn dir, víkja frá reglunum í 3. og 4. tåtti í hesi lög.

2. stk. Landsstýrið verður at fáa í lag avtalur við skúlamyndugleikar í øðrum londum um skúlagongdina í teimum yrkisútbúgvingum og útbúgvingarpörtum, smb. §11, 2. stk., sum tað ikki sjálvt hevur sett á stovn, smb. §5, 1. stk. og §7, 4. stk.

§45 Kærur um avgerðir skúlanna kunnu, eftir gjöllari av landsstýrinum ásettum reglum, leggjast fyri skúlamyndugleikarnar.

9. tāttur

GILDISSKIPAN O.A.

§46. Samstundis sum henda lög kemur í gildi, fara hesir partar í lögtingslög nr. 29 frá 12. oktober 1954 um lærlingaviðurskifti, við seinri broytingum, sum fata um tøkniligar yrkisútbúgvingar, úr gildi:

§47. Henda lög kemur í gildi

2. stk. Landsstýrið ásetur, eftir tilmæli frá yrkisútbúgv-
ingarráðnum reglur um, hvussu lógin verður nýtt fyri yrkisútbúgv-
ingar, íö eru byrjaðar, men ikki endaðar, áðrenn henda lög kemur í
gildi. Skulu higartil galda reglur nýtast, ásetur landsstýrið
eisini reglur um at flyta virksemið, íö liggur hjá ráðgevandi
myndugleikum o.þ. eftir higartil galda reglum, til teir myndug-
leikar, sum skulu umsita skipanina eftir hesi lög.

3. stk. Tann í §4 í lögtingslög um lærlingaviðurskifti ásetta
lønin til lærlingar, og lønarendurgjaldið til lærumeistarar,
verður at galda, til nýggj avtala er gjørd eftir hesi lög, smb.
§33.

Viðmerkingar til uppskot um
løgtingslög um tøknilar yrkisútbúgvingar

Almennar viðmerkingar: Verandi lógarheimildir og stutt yvirlit um gongdina í tøkniliðu yrkisútbúgvingunum:

Heimildin:

Heimildin hjá tøkniliðu skúlunum í Føroyum hevur eftir 1964 verið í danskari lög frá 4. juni 1964, sum 3. november 1965 varð sett í gildi í Føroyum í fyriskipan um "Godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler, maskinmester- og maskinistskoler og tilskud m.v. til disse skoler".

Rammulógin:

Í 1979 varð nýggj fólkatingslög (rammulög), lög nr. 54 frá 14. február 1979 um "Lov for Færøerne om handelsskoler, tekniske skoler, samt maskinmester- og maskinistskoler", sett í gildi.

Henda lög kom í gildi, eftir at umsitingin av skúlaverkinum varð yvrtíkin eftir §9 í heimastýrlögini, og hevði hon ta broyting við sær, at góðkenningin av skúlunum og heimildin at áseta reglur um innihaldið og vavið í undirvísingini og skipanina av henni varð løgd til føroyskar myndugleikar.

Lærlingalógin:

Løgtingslógin um lærlingaviðurskifti, lög nr. 29 frá 12. oktober 1954 við seinni broytingum, er lög um umsiting av viðurskiftum millum lærumeistara og lærling, skipan og eftirlit av sveinaroyndum o.a., sum eitt læruráð er heimilað at umsita, og sum sbr. §2, 2. stk. í nevndu lög, er ráðgevandi hjá landsstýrinum í málum viðvíkjandi arbeiðsviðurskiftum innan handverk o.a. og hevur eftirlit á hesum umráðum í tann mun, sum álagt verður tí av landsstýrinum.

Lógin um skúlafyrising:

Løgtingslógin um skúlafyrising, lög nr. 58 frá 2. oktober 1978 fyrisetur m.a., at landsstýrið er hægsti myndugleiki fyri skúlafkapin í Føroyum og fremur henda gjøgnum eitt landsskúlaráð og eina skúlafyrising.

Meistaralæran:

Skipanin undir verandi handverkaraútbúgving, við støði í lærlingalögini, nevnist ofta meistaralæran. Lærlingur, sum gjort hevur lærusáttmála við meistara, fer í lærur í eitt ávist tíðarskeið (oftast 4 ár), og í ávísum millumbilum á skeiði á tøkniligum skúla (í miðal 1 ferð um árið á 9 vikur).

Frá 1961 varð farið undir dagskúlaundirvísing, sum liður í einari miðsavnan av undirvísingini í Føroyum, hóast bert sum ástøðlig undirvísing í byrjanini.

Í 1968 kom álit frá nevnd, sum ríkisumboðið hevði sett, við heitinum "Betænkning om lærlingeundervisningen på Færøerne" (gula áltið).

Hetta álit viðgjørði í høvuðsheitum einans meistaralæraruna og kom við tilmælum um ábøtur og broytingar í hesi skipan.

Saman við fyriskipanini frá 1965 og gula álitinum frá 1968, kom sum fráleið eisini verkstaðarfrálæraruna á skúlarnar. Henda frálæruskipan byrjaði tó ikki av álvara fyrr enn í seinni helmingi av 1970-unum.

Støðisútbúgving:

Í 1974 kom áltið: "Betænkning om erhvervsuddannelsen på Færøerne" (bláa áltið), frá nevnd, sum Føroya Landsstýri hevði sett.

Hetta álit, umframt at viðgera meistaralæraruna, kom eisini við tilmæli um eina nýggja skipan, har mælt varð til eitt støðisár sum ein 1. part og ein meira praktiskan og skúlastýrdan 2. part. Henda skipanin var tað, sum í Danmark varð kallað efg-skipanin - erhvervsfaglig grunduddannelse.

Henda skipanin kom tó sum kunnugt ongantið í gildi innan handverksútbúgvingina í Føroyum.

Í 1980 setti Føroya Landsstýri eina nevnd at kanna útbúgving teirra 16-19 ára gomlu. Áltið um miðnámsútbúgvingar, sum nevndin lat úr hondum í 1985, miðaði samanumtikið ímóti at fáa eitt liðiligt, tíðarhóskandi og fjøltáttað útbúgvingarkervi innan miðnámsútbúgvingarnar. Hetta áltið fórði tó ikki til nakra broyting í skipanini av handverkaraútbúgvingunum.

Efg-skipanin í Danmark:

Í Danmark varð fyrst í 1970-unum farið undir efg-skipanina. Henda skipanin hevði eitt sokallað støðisár, har næmingar (uttan sáttmála) gingu í skúla í 1 ár, sum eisini varð nevnt 1. partur, og hildu teir síðan fram (við sáttmála) í 2. parti, sum í summu fórum fór fram eftir efg-skipanini og í øðrum fórum í samsvari við meistaralæraruna. Eisini kundi 2. partur bæði verða skipaður eftir lærlingalögini og sum efg-útbúgving. Danir høvdu sostatt tvær skipanir: meistaralæraruna við støði í lærlingalögini og efg-skipanina, við støði í efg-lögini.

Í 1986 setti danski kenslumálaráðharrin eina nevnd at endurskoða báðar tær donsku skipanirnar. Uppskot var um at leggja hesar báðar útbúgvingskipanirnar saman í eina skipan.

Í 1989 varð so samtykt nýggj yrkisútbúgvingsarlóð: "Lov om erhvervsuddannelse", lög nr. 211 frá 5. apríl 1989 at galda frá januar 1991.

Samstundis sum henda lög kom í gildi, voru lógin um lærlingaviðurskifti (danska lærlingalógin) og lógin um efg settar úr gildi.

Landsstýrið metti, at neyðugt var at endurskoða føroyiske skipanina fyri tær tøkniligu yrkisútbúgvingsarnar - í fyrsta lagi av tí at tað tá var hildið at verða neyðugt fyri at bøta um verandi skipan, og í øðrum lagi av tí at danska skipanin (t.v.s. meistaralæran við stöði í lærlingalógin), sum føroyiske skipanin í ein ávísan mun varð skipað eftir og tengd at, nú var farin úr gildi.

Landsstýrið setti tí í 1990 eina nevnd, sum skuldi gera álit um yrkisútbúgvingsarnar og koma við uppskotum um broytingar í útbúgvingskipanini. Nevndin kom ongantíð við nøkrum tilmæli, av tí at nevndararbeidið av ymiskum orsökum helt uppat.

LSF, sum hevði verið umboðað í nevndini, arbeiddi tó víðari við einum partsáliti um yrkisútbúgvings innan tøkni. Álitið varð lagt við sum skjal í lögtingsmáli nr. 3/1991. Nevnda álit er endurskoðað og latið úr hondum í desember 1992.

Í 1991 setti landsstýrið ein arbeiðsbólk, sum var samansettur við umboðum fyri Føroya Handverksmeistarafelag, Føroya Handverkarafelag, Lærlingafelagið, 1 umboð fyri hvønn av teimum tøkniligu skúlunum, Føroya Læruráð og Landsskúlafyrisingina. Hildnir voru 12 fundir, og handaði bólkurin landsstýrinum eina niðurstøðu, har m.a. varð sagt:

- yrkisútbúgvingsarnar eiga at verða skipaðar við fyrimynd í donsku skipanini, sum kom í gildi við lög nr. 211 frá 5. apr. 1989, tó við ávísum broytingum.

- ein meiriluti (umboð fyri teir tøkniligu skúlarnar, Lærlingafelagið, Føroya Handverkarafelag, Føroya Læruráð og Landsskúlafyrisingina) mælir til, at næmingur annaðhvört kann byrja útbúgvingsina á einum virki ella í skúla grundað á eina útbúgvingsavtal, ella í skúla við ongari útbúgvingsavtal.

Ein minniluti, Føroya Handverksmeistarafelag, krevur, at áðrenn ein handverksútbúgvings kann byrja, annnaðhvört tað er hjá meistara ella í skúla, skal sáttmáli fyrilliggja.

Í august 1991 legði landsstýrið álit um miðnámsútbúgvingsar fyri Lögingið (lögtingsmál nr. 3/1991)

Í viðmerkingunum til álitið í lögtingsmálinum um miðnámsútbúgvingsarnar, er m.a. samtykt:

- at útbúgvingarnar verða skipaðar við støði í okkara egna
- at vit skipa útbúgvingarnar við atliti til útbúgvingarstøðið í grannalondunum
- at gera eina skipan, sum nøktar yrkisførleikan til føroyskt vinnulív
- at gera eina skipan, sum nøktar krøvini til eina alment mennandi ungdómsútbúgving
- at landsstýrið eigur at kanna um støðisárið kann verða partur av verandi fólkaskulkípan í 10. flokki

Støðisútbúgving innan tøkni:

Landsstýrið legði á várið 1992 fram uppskot fyri lögtingið, um støðisútbúgving innan tøkni. Lógin er kunngjørd 28.04.92 og hevur til endamáls at veita støði undir framhaldandi tøkniligum útbúgvingum.

Útbúgvingin varð sett í verk á báðum tøkniligu skúlunum í august mánaða 1992.

(smb. uppskot til leiðbeinandi lesiætlan fyri støðisútbúgvingga og áltið um tøkniligar útbúgvingar síðu 7-8)

Grundarlagið undir hesum lógaruppskoti:

Við støði í omanfyri nevndu niðurstøðu og lögtingssamtyktini um miðnámsútbúgvíngar eins og lóginum um støðisútbúgvínginn innan tøkni, er hjálagda uppskot til lög um tøkniligar yrkisútbúgvíngar skipað.

Dentur hefur verið lagdur á, at skipanin er í samsvari við støði í skipanunum í hinum norðurlondunum, umframt at dentur hefur verið lagdur á, at skipanin í ein ávísan mun er átök verandi útbúgvíngarskipan, t.v.s., at hon í høvuðsheitum inniheldur tær meginreglur, sum hava eyðkent yrkisútbúgvíngar-mynstur okkara.

Uppskotið er tó gjört við støði í føroyiskum viðurskiftum, soleiðis at skipanin á skilagóðan hátt svarar til ávíasar fyretreytir herheima, bæði tá íð tað snýr seg um vinnulig og samfelagslig viðurskifti, og tá íð tað ræður um skúla- og undirvísingarlig viðurskifti, eitt nú næmingagrundarlagið, skipanina av útbúgvíngum, flokkum og lærugreinum millum skúlar bæði herheima og uttanlands, ástøðilig og verklig yrkisførleikakrøv herheima og uttanlands, lestrarførleikakrøv til framhaldslestur úti og heima o.s.fr. Eisini er skipanin lagað til tær fyrisingarligu fyrirtreytirnar herheima.

Skipanin hefur sostatt hesi eyðkenni:

1. tøkniliðu yrkisútbúgvíngarnar verða skipaðar soleiðis, at næmingurin skiftir í millum verkliga læru í vinnuni og undirvísing í skúla
2. yrkisútbúgvíngin kann annaðhvort verða byrjað í verkligari læru sambært útbúgvíngarsáttmála ella í skúla við ongum útbúgvíngarsáttmála
3. næmingur, sum er byrjaður í skúla við ongum útbúgvíngarsáttmála, kann bert halda fram í verkligari læru um ein útbúgvíngarsáttmáli er fingin til vega
4. útbúgvíngarnar skulu verða skipaðar soleiðis, at undirvísingin kann verða samskipað millum skúlar, útbúgvíngar, flokkar og lærugreinir
5. innihaldið í útbúgvíngunum verður skipað samsvarandi krøvunum til yrkis- og lestrarførleika
6. næmingum verður tryggjaður yrkis- og lestrarførleika her á landi og úti í heimi
7. verkligi parturin og skúlagongdin verður skipað við tøttum samstarvi millum fyrisingarligu og vinnuligu partarnar

Viðmerkingar til tær einstóku greinarnar í lógaruppskotinum.

- §1. Um "rammulógina" verður víst til síðu 1 í viðmerkingunum. Við orðið "tøknilar" verður meint við allar útbúgvingar, sum hava atlit at útbúgvingum, sum vanliga fara fram á einum øknilarum skúla, bæði yrkislar og ástøðilar, t.d. støðisútbúgving, yrkisútbúgving, t.e. handverkara- og atstøðingaútbúgving, verktøkninga-útbúgving, hægri øknilarig útbúgving, verkskúli o.a. Hesar útbúgvingarnar verða býttar upp í øknilarig "ástøðis" útbúgvingar, sum eru meira bókligar/fyrireikandi skúlaútbúgvingar, meðan "yrkis" útbúgvingar eru útbúgv- ingar, sum í viðastu merking veita yrkisførleika, og sum í øðrum lagi í høvuðsheitum fara fram í vinnuni.
- §3,1 Hetta er ein av meginreglunum í yrkisútbúgvingunum.
- §3,2 Vist verður til §11.
- §4,1 Hetta merkir, at landsstýrið setur í kunngerð galdandi reglur sum heild og reglur fyrir hvørja útbúgving sær.
- §4,2 Yrkisútbúgvingarráðið ger tilmæli til skúlamyndugleik- arnar - smb. 5. tått og viðm. til §21,1.
- §5,3 T.e. øknilarigum skúla
- §6,1 Økisparturin er fyrsta skúlaskeiðið í yrkisútbúgvingunum eftir hesi lög (sí eisini §11).
1. eindin í støðisútbúgvingini og fyrsti verkligi parturin áðrenn økispartin verða javnmett. hetta merkir, at bæði fyrsta eindin í støðisútbúgvingini og fyrsti verkligi parturin áðrenn økispartin telja við upp í lærutíðina. Tað eru soleiðis 2 vegir til upptøku í eina øknilarig yrkisútbúgving: annaðhvort at byrja í verkligari laru ella at byrja á skúlaskeiði (t.e. í 1. eindini í støðis- útbúgvingini). Næmingur, sum byrjar útbúgvingina í verkligari laru, skal verða lógliga útskrivaður úr fólkaskúlanum.
- §6,2 Tað er ein meginregla, at næmingur bert kann byrja eina yrkisútbúgving í verkligari laru um ein útbúgvingarsátt- mál er fingin til vega, annaðhvort verkliga laran byrjar áðrenn ella eftir økispartin.
- §7,1 Undirvísingin er felags, annaðhvort næmingur er byrjaður í laru ella í skúla.
- §7,3 Smb. §7,4 og §44, 2. stk.
- §8,3 Skúlapartarnir eftir økispartin eru sbr. §11: yrkis- parturin, greinaparturin og sergreinaparturin.
- §9 Her er talan um útbúgvingarkunngerðir fyrir tær einstóku útbúgvingarnar, sum viðkomandi yrkisnevndir skipa, t.v.s. at yrkisnevndirnar gera uppskot til útbúgvingarkunngerðir um tey í hesum stk. nevndu mál og í samsvari við hesa lög, sí eisini viðm. til §16,2.
- §10,1-2 Her er talan um at veita meritt í ávísum parti av teimum verkligu pörtunum ella skúlaskeiðunum. T.v.s. at næmingur sleppur undan ávísum verkligum pörtum ella skúlapörtum uttan at hetta styttir útbúgvingartíðina.

- Er talan um stytting av útbúgvingartíðini vegna tað, at næmingur framanundan hevur lokið ein part av útbúgvingini ella hevur serligar fortreytir at fara undir ta útbúgving, avtalan fatar um, kann viðkomandi yrkisnevnd samtykkja at stytta útbúgvingartíðina, smb. §35.
- §10,5** Her er talan um eykaundirvísing, sum hevur til endamáls at veita ískoyti til ta ásettu undirvísingina. Talan kann verða um, at næmingur heilt ella partvíð tekur um aftur eitt skúlaskeið, sum hann av orsökum sum t.d. sjúku e.ø. ikki til fulnar hevur kunna lettikið í. Reglan skal samanberast við §36,1, nr. 2) um leingjan av útbúgvingartíðini og við §39,4 um, at ein avtala ikki kann sigast upp grundað á eykaundirvísing.
- §11,1** Her er talan um at samskipa útbúgvingarnar í átøkar bólkar, t.d. at bólka allar metal-/maskin-útbúgvingar í ein bólk, allar træ/byggi-útbúgvingar í ein bólk og allar el-útbúgvingar í ein bólk. Bólkarnir ella ókini kunnu síðani bólkast upp í fleiri yrki. Hvort yrki kann aftur bólkast upp í fleiri greinir, sum síðani kunnu bólkast í eina ella fleiri sergreinir.
- §11,2** Vísandi til §11,1 kann undirvísingin skipast í þortum samsvarandi útbúgvingarbólkingina soleiðis, at 1. skúlapartur verður ein ókispartur, 2. skúlapartur ein yrkispartur, 3. skúlapartur ein greinapartur og 4. skúlapartur ein sergreinapartur.
- §12** Vist verður til tær stuðulsreglur, sum verða heimilaðar í einari komandi lög um yrkisskúlar og reglur um stuðul.
- §13,1** Her er ikki nökur beinleiðis ábending um, hvørjar læru-greinir eiga at verða havdar, men heldur um reglur um innihaldið við stöðið í einari endamálsorðing. Tað hevur týnding, at innihaldið ikki bert verður skipað út frá kravinum um, at útbúgvingin einans skal veita neyðugan fakligan fórleika. Tað eigur eisini at verða lagdur dentur á arbeiðs- og starvshættir o.a. sum gera, at tann einstaki betur kann laga seg til tær skiftandi umstöðurnar á tí tókniliga arbeiðsmarknaðinum og harum-framt veita stöði undir framhaldandi útbúgving, annað-hvort sjálvstöðugt ella við eftirútbúgving.
- §13,2** Her er talan um at skipa útbúgvingarnar og undirvísingina soleiðis, at næmingurin kann fáa eina so breiða frálæru, at hann ella hon við möguligum ískoytisskeiði kann skifta útbúgvingargrein uttan at neyðugt verður at taka alla útbúgvingina av nýggjum. Somuleiðis verða möguleikarnir at skipa undirvísingina á einum forsvarligum fíggjarligum grundarlagi, við tað at möguleikar verða at undirvísa næmingum frá fleiri útbúgvingum í sama flokki. Harumframt eigur tó ein ávis spesialisering at fara fram undir útbúgvingargongdini til tess, at næmingurin skal fata týndingin av at verða ávegis í einari útbúgving. Undirvísingin eigur eisini at verða skipað í víðum vavi, so at hon tekur fyrilit fyri generellum fórleikakrøvum, eisini innan arbeiðsøki, sum liggja uttanfyri endamálið fyri ta ávisu útbúgvingina.

- §14, 3 At kravdar støðislærugreinir í økispartinum ístaðin kunnu verða havdar sum almennar støðislærugreinir, er fyri at loyva næmingi, sum í 1. støðiseind er byrjaður upp á eina almenna lærugrein, sum í økispartinum gerst kravd, at kunna halda fram við tí almennu lærugreinini. Av tí at tær almennu støðislærugreinirnar hava fleiri tímar enn tær kravdu, er heimilað at nýta vallærugreinatímarnar til kravdar støðislærugreinir ella yrkislærugreinir. Heimildin at samskipa undirvísingina í kravdum støðislærugreinum er gjørd út frá grundgevingini, at næmingarnir í einar útbúgving ella fleiri eru so fáir, at undirvísingin, sæð frá einum fíggjarligum sjónarmiði, eigur at verða løgd saman.
- §15, 1 Tær almennu støðislærugreinirnar skulu tryggja tann almenna partin av yrkisútbúgvingunum í samsvari við krøvini til t.d. eina ungdómsútbúgving.
- §15, 3 Frálæran í yrkislærugreinum er í byrjanini á einum breiðum grundarlagið, sum í útbúgvingargongdini gerst meira málrættað móti ávisari útbúgvingargrein og sum í seinastu skeiðunum fer yvir í ávísa sergrein.
- §15, 4 Seinastu skeiðini fata vanliga um eina ella fleiri sergreinir, sum skulu avspeglia ein kunnleika og førleika av einum starvsligum, ástøðiligum, almennum og serligum slag.
- §15, 5 Um floksdeildtalið skal verða á einum rímligum støði, verða valmöguleikarnir helst fáir.
- §16, 2. Tað eru yrkisnevndirnar, sum eru stigtakrar til at skipa útbúgvingarreglurnar, og at yrkisútbúgvingarráðið tilmæli samtyktirnar frá yrkisnevndunum.
- §20, 1 Um ein útbúgving endar við sveinaroynd, skal hetta verða skrivað í útbúgvingarsáttmálanum.
- §21 Yrkisútbúgvingarráðið ger tilmæli til skúlamyndugleikarnar í málum við atliti at øllum yrkisútbúgvingum (§21, 1)
- §22 Við atliti at teimum tøkniliгу yrkisútbúgvingunum ger ráðið tilmæli til skúlamyndugleikarnar í samsvari við tær heimildir, tí eru givnar í hesi lög (§22).
- Viðmerkjast skal, at lögtingslög nr. 58 frá 2. oktober 1978 um skúlafyrising, ásetur, at landsstýrið er hægsti myndugleiki fyri skúlaskapin í Føroyum og fremur henda gjøgnum eitt landsskúlaráð og eina skúlafyrising (§1, 1), og at tað (Landsskúlaráðið) gevur ummæli í øllum málum, ið skulu leggjast fyri landsstýrið (§3, 10). Í kunngerðini um ta hægru fyrisingini av undirvísingarverkinum, dagfest 2. januar 1980, §1, 2 verður ásett, at "áorenning landsstýrð tekur avgerð í málum, sum viðvíkja undirvísingarverkinum, verður viðkomandi mál fyrst lagt fram fyri Landsskúlaráðið og Landsskúlafyrisingina eftir ásettum reglum hesum viðvíkjandi".
- §23 Fyri hvort yrki setur yrkisútbúgvingarráðið yrkisnevndir, sum hava til uppgávu at viðgera mál við atliti at teimum einstøku tøkniliгу yrkisútbúgvingunum og í samsvari við heimildunum í hesi lög.

I yrkisnevnd verður sett fyrir hvört yrki - samb. viðmerkingarnar til §11,1 um yrkispartar í teimum ávísu ökjunum. Yrkini (yrkisnevndirnar) fyrir niðanfyri nevndu øki er:

El-økið:	sterk- og veikstreym-yrkið
Metal-økið:	smiðju-, mekaniska- og auto-yrkið
Træ-økið:	byggi- og snikkara-yrkið
Tænastu-økið:	frisør-yrkið
Atstóðu-økið:	atstóðara-yrkið

Heimildirnar hjá ráðnum og nevndunum sbr. hesi lög eru:

Yrkisútbúgvingarráðið:

1. tilmæla útbúgvingarreglur fyrir hvørja útbúgving sær (§9,2)
2. tilmæli, at næmingur við serligum útbúgvingum ella royndum kann sleppa undan verkligum þortum (§10,1)
3. tilmæla um ískoytisskeið (§10,4)
4. tilmæla, um ein útbúgving verða at rokna sum yrkisútbúgving og tí kemur undir sáttmálaskyldu (§11,3)
5. tilmæla hvussu útbúgvingarnar kunna verða skipaðar í bólkar og í partar (§11,3)
6. tilmæla stöðislærugreinir, yrkislærugreinir, sergreinir og serlærugreinir (§16,2)
7. tilmæla reglur um verkligu læruna (§18,2)
8. tilmæla próvtökureglur í yrkis- og serlærugreinum (§19,2)
9. tilmæla reglur um sveinaroyndir (§20,1)
10. seta yrkisnevndir (§23)
11. velja limir í kærunevnd ((§26,2))
12. tilmæla reglur um burturvísing frá undirvísingini (§30,2)
13. tilmæla góðkenning av sáttmálaskjali (§31,2)
14. velja limir í lönarnevnd (§33,2)
15. tilmæla limir í gerðarrætt (§41,1)

Yrkisnevndirnar:

1. skipa útbúgvingarreglur fyrir hvørja útbúgving sær (§9,1)
2. samtykkja kravdar stöðislærugreinir, yrkislærugreinir sergreinir og serlærugreinir (§16,2)
3. samtykkja reglur um verkligu læruna (§18,2)
4. samtykkja próvtökureglur í yrkisgreinum og serlærugreinum (§19,2)
5. samtykkja um ein útbúgving skal enda við sveinaroynd (§20,1)
6. virka fyrir, at útbúgvingarviðurskiftini á læruplássum eru fullgöð (§25,1)
7. kanna útbúgvingarviðurskiftini á virkjum (§25,2)
8. samtykkja styttинг av útbúgvingartíðina hjá næmingi við serligum fortreytum (§35,2)
9. góðkenna ella áseta longda útbúgvingartíð vegna fráveru næmingsins (ávikavist §36,2 og §36,3)
10. samtykkja styttинг ella leingjan av útbúgvingartíðina í øðrum fórum enn undir punkt 8 (§37)
11. royna semju millum næming og virki (§40,1)

Skrivstova hjá ráðnum og nevndunum:

1. samskipa og avgreiða omanfyri nevndu mál hjá yrkisútbúgvingarráðnum og yrkisnevndunum (§24,1)
  2. skráseta og avgreiða útbúgvingarsáttmálar (§24,1)
  3. Vegleiða næmingar og virki við atliti til útbúgvingarsáttmálar o.a. (§24,1)
  4. Ymiskt
- §24 Landsstýrið ber útreiðslurnar av avgreiðsluni hjá yrkisútbúgvingarráðnum og yrkisnevndunum.
- §25, 3 Samtyktin, um eitt virki kann verða góökent sum lærupláss, verður grundað á eina ítökiliga meting. Ein yrkisnevnd kann soleiðis ikki greiða fastar reglur fyrir sínum eigna starvi, so at hesar gerast fult gildugar við atliti at spurninginum um góökennung ella ikki, men haraftur ímóti eiga reglurnar at verða vegleiðandi fyrir stevnumiðini fyrir útbúgvingina.
- §27. Útbúgvingarsáttmálin fatar um rættarstóðu næmingsins, í hóvuðsheitum um rættarstóðuna millum næming og læruplássið, men eisini um rættarstóðuna millum næming og læruplássið á aörari síðuni og skúlan á hinari. Tað kann í framtíðini væntast at verða gjördar sonevndar partsavtalur (kombinátiónsavtalur), smb. §28,1 ella útiseta-avtalur, smb. §28,2, sum ein avleiðing av, at virki verða meira spesialiseraði og at grundútbúgvingarnar gerast meira fjölbroyttar. Ein útbúgving verður skipað í samsvari við og grundað á ein útbúgvingarsáttmála, smb. §18. Krövini til virki er, at tað er góökent sum lærupláss og kravið til næmingin er, at hann lýkur treytirnar fyrir atgongdina til útbúgvingina, smb. §6 og viðmerkingarnar til somu grein.
- §28, 1 Tilskilanin í sáttmálanum um eina partsavtalu tryggjar, at tað frammanundan er fastlagt, í hvørjum útbúgvingarpörtum næmingurin og tað einstaka virki hava sínámillumábyrgd.
- §28, 2 Reglan um útiseta-avtalur verður framd, tá ið góökennung av einum læruplássi er treytað av, at ein partur av útbúgvingini fer fram á einum öðrum (góökendum) virki. Eitt virki kann eisini sjálvt útiseta næming, um tað metir tað verða neyðugt, til tess at næmingur skal fáa eina fakliga forsvarliga upplæring.
- §28, 3 T.d. spurningurin um royndartíð, sínámillumábyrgd og sambandið millum skúla, næming og virki o.a.
- §29, 1 Reglan fatar um skyldu næmingsins til at luttaka í undirvísingini og skyldu læruplássanna til at geva næmingi fri frá læruplássinum fyrir at kunna luttaka í einari sáttmálaskyldugari skúlagongd.
- §30, 1 Reglan skal samanberast við §39,5 um, at ein útbúgvingarsáttmáli dettur burtur, tá næmingur verður útihýstur frá skúlaskeiðum, sum sáttmálin fatar um - sí §39.

- §32,1 Broytingarnar, sum her verður sipað til, eru um uppsøgn av sínámillum avtalu, smb. §38,1 og viðmerkingarnar til somu grein, um uppsøgn av avtalu í royndartíðini, smb. §38,2, um fráboðan um uppsøgn sbr. §39, um semingsroyndirnar sbr. §40,1, um rættarsókina sbr. §40,2 og um avtaluna um leingjan av útbúgvingartíðini sbr. §36.
- §33,4 Her meinast við reglur, sum eru galdandi fyrir næmingar í örðum miðnámsútbúgvingum.
- §34,1 Reglurnar vísa til setanarviðurskifti, sum verða grundað á útbúgvingaravtalur og til vanligar lögásettar reglur og sáttmálar um setanar- og arbeiðsviðurskifti o.a. í tí vavi, sum samsvarar við útbúgvingina. Samanumtikið er sama rættarstóða galdandi fyrir næmingar sum fyrir aðrar arbeiðstakarar.
- §35,2 Reglurnar heimila yrkisnevndunum at samtykkja at stytta útbúgvingina, herundir verkliga partin og/ella skúla-skeiðini grundað á, at næmingur frammanundan hevur serligar fyritreytir fyrir at fara undir ávísa útbúgving. T.d. orsaka av likamligum breki e.ø.
- §36,3) Yrkisnevndirnar skulu einans góðkenna broytingina.
- §36,2 Styttning, sum ikki er orsaka av meritt-yvirföring, kann t.d. verða orsaka av, at virkið heldur uppat, stutt áðrenn útbúgvingartíðin er lokin.
- §37 Ein leingjan av útbúgvingartíðini, sum ikki er grundað á viðurskifti, sum nevnd eru í §36, kann verða orsaka av einum fyribils steðgi í útbúgvingini, sum t.d. til revsing er staðin. Ein leingjan av útbúgvingartíðini kann eisini verða orsaka av, at næmingur ikki hevur staðið eina endaliga fakroynd.
- §38,1 Við tí fyriliti, at útbúgvingarsáttmálar hava ein framhaldandi týdning í mun til arbeiðsavtalur annars, galda vanligar uppsøgnarreglur ikki. Ein útbúgvingarsáttmáli kann tí bert sigast upp í royndartíðini.
- §39,5 Reglan er bert galdandi, um næmingur verður fult úti-hýstur frá undirvísingini. Harafturímóti er reglan ikki galdandi, um næmingur fyribils verður úti-hýstur fyrir seinni at taka undirvísingina uppaftur eftir reglunum um eykaundirvísing sbr. §10,5.
- §42,4 Sambært §40,3 kann ein ósemja ikki í fyrsta umfari leggjast fyrir ein dómstól. Harafturímóti kann gerðar-rættarúrskurður verða lagdur fyrir dómstólarnar.
- §44,2 Hetta fyrir at tryggja, at næmingur kann fullföra eina útbúgving, smb. §7,3 og §29,1.
- §45 Her er talan um t.d. upptóku skúlans av næmingum og um meritt-góðkenning, smb. §10,2.
-

UPPSKOT UM :

Løgtingslög

um

HÆGRI TØKNILIGA ÚTBÚGVING

1. tåttur

STEVNUMIÐ

§1. Føroya Landsstýri verður sbr. §2 í rammulög nr. 54 frá 14. februar 1979 heimilað at skipa fyri hægri tøkniligari útbúgvning.

2. stk. Útbúgvningin verður skipað soleiðis, at hon veitir gymnasialt tøkniligt støði undir framhaldandi og hægri útbúgvning, og sum er við til at menna næmingarnar persónliga og geva teimum fatan av samfelagnum og menning tess við serligum atliti at viðurskiftum í vinnuni.

§2. Útbúgvningin verður skipað sum 2-ára undirvísing í skúla.

2. stk. Útbúgvningin fer fram á skúlum, sum eru góökendir av landsstýrinum til at veita hesa útbúgvning.

3. stk. Landsstýrið ásetur reglur um útbúgvningina sum heild.

§3. Skipað kann verða fyri stakgreinaundirvísing ella fyri serliga skipaðari undirvísingargongd til at veita tilkomnum

- a) grundarlag fyri framhaldandi og hægri útbúgvning,
- b) ískoyti til eina frammanundan lokna útbúgvning ella
- c) nøktandi fôrleikakrøv fyri starvi í vinnuni.

2. stk. Stakgreinaundirvísing kann samansetast til eina útbúgvning av pörtum frá fleiri gymnasialum útbúgvningum. Landsstýrið ásetur gjøllari reglur um hetta.

2. táttur

ATGONGD TIL ÚTBÚGVINGINA

§4. Tann, sum verður tíkin upp til útbúgviningina, skal hava tikið 1. og 2. eindina í støðisútbúgviningini innan tøkni.

2. stk. Umsókjari, sum longu hevur nomið kunnleika í skúla ella í starvi, kann sleppa undan kravdu støðisútbúgviningini ella þortum av henni. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur um hetta.

3. stk. Upptókan er treytað av, um skúlin, við støði í úrslitinum frá støðisútbúgviningini sbr. 1. stk. ella tí kunnleika, hann longu hevur nomið sbr. 2. stk., metir umsókjaran at kunna fullföra útbúgviningina í vanligu útbúgvwingartíðini, og at tað annars er pláss í skúlanum.

§5. Landsstýrið kann í serligum fóri áleggja einum skúla at seta útbúgviningina á stovn ella at taka upp ávist tal av næmingum.

3. táttur

INNIGHALDIÐ Í ÚTBÚGVINGINI

§6. Í útbúgviningini eru lærugreinir úr einari tøkniligari gymnasialari lærugreinarøð, ásett av landsstýrinum, umframt möguligar lærugreinir frá öðrum gymnasialum útbúgvingu.

2. stk. Í útbúgviningini eru umleið tveir triðingar av undirvísingini kravdar lærugreinir og ein triðingur vallærugreinir.

3. stk. Meginparturin av teimum kravdu lærugreinunum eru skipaðar í stigum. Næmingur skal í minsta lagi velja tvær lærugreinir á hástigi.

§7. Tær kravdu lærugreinirnar verða skipaðar samsvarandi teirri í §6 nevndu lærugreinarøð, meðan vallærugreinirnar eru

- a) lærugreinir, sum byggja á tær kravdu lærugreinirnar,
- b) aðrar lærugreinir frá lærugreinarøðini, og
- c) lærugreinir, ið annars nøkta áhugamál og tørv næminganna.

2. stk. Næmingur kann velja lærugreinir á öðrum gymnasialum undirvísingarstovnum, um tær verða skipaðar samsvarandi 1. stk.

3. stk. Landsstýrið ásetur reglur um samanseting av vallærugreinum og kann áseta, at ein skúli skal bjóða ávísar vallærugreinir.

§8. Til næming, sum hevur tað fyrir neyðini, verður givin serundirvísing og annan sernámsfrøðiligan stuðul.

2. stk. Næmingi verða givin ráð og vegleiðing um útbúgvings- og yrkisviðurskifti.

3. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur fyrir tey í 1. og 2. stk. nevndu viðurskifti.

4. tāttur

PRÓVTØKA

§9. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur um próvtøku, herundir reglur um royndir, próvtøkuuppgávur, próvdómarar, próvstig, próvskjøl o.a.

5. tāttur

AÐRAR ÁSETANIR OG ÍGILDISSKIPAN

§10. Eitt tøkniligt útbúgvingarráð verður at seta á stovn, sum skal geva tilmæli til skúlamyndugleikarnar við atlini at öllum tøkniligum útbúgvingum. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur um hetta.

§11. Treytin fyrir góðkenning av undirvísingarførleika er, at lærari hefur eina höskandi útbúgving frá hægri lærustovni.

2. stk. Í seinasta lagi 2 ár eftir starvssetan, skal lærari hava lokið eina av landsstýrinum góökendað námsliga roynd. Landsstýrið kann í serligum fóri gera undantak frá hesi reglu.

3. stk. Landsstýrið ásetur gjöllari reglur um undirvísingarførleika.

§12. At tryggja næmingunum framhaldandi og hægri útbúgving í ørum londum, verður landsstýrið at fáa í lag neyðuga góðkenning av útbúgvingarstøðinum.

2. stk. Landsstýrið ásetur reglur um samstarv millum skúlar, um upptøku av næmingum og um floksdeildtal.

§13. Landsskúlaráðið kann í serligum fóri, tá ið tað ræður um at fremja útbúgvingarroyndir, víkja frá reglunum í hesi lög.

2. stk. Eftir gjöllari av landsstýrinum ásettum reglum, kunnu kærur um avgerðir skúlanna leggjast fyrir skúlamyndugleikarnar.

§14. Undirvísingarútreiðslurnar av útbúgvingini eftir hesi lög verða rindaðar eftir gjöllari av landsstýrinum ásettum reglum.

2. stk. Landsstýrið kann áseta reglur um næmingagjald fyrir stakgreinaundirvísing.

3. stk. Skúlin skal hava næmingarnar tryggjaðar móti skaðum, sum næmingunum kann verða fyrir í skúlagongdini.

§15. Henda lög kemur í gildi

**Viðmerkingar til uppskot um
løgtingslög um hægri tøkniliga útbúgving**

Almennar viðmerkingar:

Heimildin hjá tøkniligu skúlunum í Føroyum hevur síðani 1964 verið í danskari lög frá 4. juni 1964, sum 3. november 1965 varð sett í gildi í Føroyum í fyriskipan um "Godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler, maskinmester og maskinistskoler og tilskud m.v. til disse skoler".

Í 1979 varð nýggj fólkatingslög (rammulög), lög nr. 54 frá 14. februar 1979 um "Lov for Færøerne om handelsskoler, tekniske skoler, samt maskinmester- og maskinistskoler", sett í gildi.

Henda lög kom í gildi, eftir at umsitingin av skúlaverkinum varð yvirtikið eftir §9 í heimastýrlögini, og hevði hon við sær, at góðkenning av skúlunum og heimildin at áseta reglur um innihaldíð og vavið í undirvísingini og skipanina av henni varð løgd til føroyskar myndugleikar.

Løgtingslógin um skúlafyrisiting, lög nr. 58 frá 2. oktober 1978 fyri setur m.a. at landsstýrið er hægsti myndugleiki fyri skúlaskapin í Føroyum og fremur henda gjøgnum eitt lands-skúlaráð og eina skúlafyrisiting.

Grundarlaqið undir lógaruppskotinum:

Við støði í tí, sum nevnt er omanfyri, er uppskot til lög um hægri tøkniliga útbúgving gjørt, har dentur verður lagdur á at útbúgvingin er í samsvari við støði í útbúgvingunum í hinum norðurlondum. Harumframt er dentur lagdur á, at útbúgvingin hevur støði í føroyskum viðurskiftum, soleiðis at hon á skila-góðan hått svarar til fyritreytirnar í tí føroyska samfelagnum, bæði tá ið talan er um viðurskifti í vinnuni, og tá ið tað ræður um skúla- og undirvísingarlig viðurskifti.

Útbúgvingin er ein vinnurættað útbúgving, sum saman við fram-haldandi ella hægri útbúgving gevur eina gongd, sum serstakliga miðar ímóti starvi í vinnuni, umframt at hon miðar ímóti at vera holl í almennari og hálvalmennari umsiting.

Uppskotið fremur möguleikan hjá næmingi at velja lærugreinir eftir egnum huga og hegni, so at hann kann leggja til rættis sína egnu útbúgvingar- og arbeiðsleið. Hetta ger hann við at leggja dent á lærugreinir, sum hava týdning fyri tað útbúgving, sum hann seinni ætlar sær at fara undir ella sum hava týdning fyri starvi í hóskandi vinnugrein. Næmingur fær möguleika at velja lærugreinastøði, sum í minsta lagi svarar til støðið á studentaskúla ella HF-skeið. Harumframt fær næmingur möguleikar at seta saman eina gymnasiala útbúgving við lærugreinum frá fleiri gymnasialum útbúgvingum.

Viðmerkingar til tær einstóku greinarnar í lógaruppskotinum:

- §1,1 Hægri tøknilig útbúgving er ein gymnasial miðnámsútbúgving, sum serliga miðar ímóti at fyrireika næming til framhaldandi ella hægri tøkniliga framhaldslestur sum til dømis til verktøkni og verkfröði.
Útbúgvingin er tó so skipað, at næmingur kann seta saman lærugreinir, sum veita möguleika til at verða tikan upp til aðrar útbúgvingar á hægri lærustovni.
- Tær almennu lærugreinirnar eru ofta merktar av ætlanini við útbúgvingini og vilja tí á nögvum økjum verða ymisk frá students og HF-útbúgvingini bæði hvat innihaldi og hætti viðvíkur, men ikki hvat stöðið viðvíkur. Við samanberiligum lærugreinum er stöðið eins í teimum gymnasialu útbúgvingunum.
- §2,1 Sjálv útbúgvingin er 2 ár, men fyri at verða tikan upp til útbúgvingina, skal umsökjari hava tikið 1-ára stöðisútbúgvingina innan tøkni, og verður tí samlaða útbúgvingartíðin 3 ár.
- §3,1 Möguleiki verður fyri, at frálæran kann verða skipað sum stakgreinaundirvisning, soleiðis at tað er gjørligt at seta lærugreinir saman frá teimum gymnasialu útbúgvingunum sum ískoyti til eina verandi útbúgving ella at seta lærugreinir saman til eina samlaða útbúgving.
- §4,3 Metingin, um ein næmingur er egnaður at verða tikan upp til útbúgvingina fevnir m.a. annað um búnaskap og almennan kunnleika.
- §6 Lærugreinirnar í tí gymnasialu lærugreinaröðini skulu hava eitt mál og eitt innihald, sum er beinleiðis samansett eftir endamálínunum í útbúgvingini. Tí kann t.d. støddfroði og fremmandamál hava eitt annað innihald enn sama lærugreinin á studentaskúlanum.
Stöðið á lærugreinunum vil verða lagað eftir greitt lýstum bólkum, ið eru felags við studentaskúlan og HF. Bólkarnir eru stigbýttir (A, B og C - eisini nevnt hástig, miðstig og grundstig) og geva meritt millum tær gymnasialu útbúgvingarnar.
At tryggja tað samlaða stöði í útbúgvingini, verður kravt, at í minsta lagi 2 lærugreinir verða lisnar á gymnasialu útbúgvingunum.

- §7 Vallærugreinirnar geva möguleikar til ymiskar samansetingar og ymiskar vinnurætningsar í útbúgvingartíðini. Atlanin er at fastseta reglur fyri samanseting av vallærugreinunum og um útboð av vallærugreinum við heimild i §12 (sí viðm. til hetta). Bindingar av valmöguleikum og krav til skúlarnar um útboð av ávísum vallærugreinum verður ásett í kunnerö um útbúgvingina, og eiga at tryggja, at næmingarnir fáa høvi til at velja ávíss, serlig týoandi fak, t.d. á hástigi (A), íð eru neyðug fyri at verða upptikin á lerdum skúlum, íð hægri tøkniliga útbúgvingin er ætlað til.
- §9 Ásetingin gevur heimild til at gera gjöllari reglur um próvtøku. Atlanin er at javnseta próvdómarareglur, próvmet o.a. við hinan gymnasialu útbúgvingarnar. Ger av próvtøkuuppgávum vil tó vanliga fara fram fyri seg, orsaka av tí vinnuliga innihaldinum í útbúgvingini o.a.
- §10 Tað tøkniliga útbúgvingarráðið verður manna við fólkum frá vinnulívinum og við fólkum, sum starvast innan tær tøkniligu útbúgvingarnar. Ráðið skal m.a. gera tilmæli um reglur viðvíkjandi útbúgvingini, reglur um atgongd og upptøku, reglur um lærugreinarðina, samanseting av kravdum lærugreinum og vallærugreinum og reglur um próvtøku.
- §11 Tað eiger áherðsla at verða løgd á, at allir lærarar í minsta lagi hava tvey ára vinnulívsroyndir. Kravið um eina námsliga útbúgving svarar til tað, sum er galddandi á donskum yrkisskúlum, og er soleiðis ikki ætlað til eina ávísa lærugrein, sum t.d. á studentaskúlunum.
-

T1

1. støðiseind

V1

T2

2. støðiseind

ski

T3

Verkskúli

Hægri tøkni

HT

V

yrki

V

grein

V

VT

Verktøkni

sergrein